

EERSTE LES - KOSMISCHE STROMINGEN EN DE INNERLIJKE AANPASSING DAARAAN

Inleiding

Wij hebben in de vorige lezingen o.m. het wezen en de ontwikkelingen binnen Aquarius aan een nader onderzoek onderworpen. Wij hebben getracht dit alles te beschrijven. Maar..... de veranderingen, die buiten u en buiten ons allen plaatsvinden, kunnen wel onze buitenwereld veranderen, nimmer echter direct onszelf.

Een invloed, die buiten ons ontstaat, wordt een soort pressie, die op je wordt uitgeoefend. Het is iets, dat je in verzet kan brengen. Maar dat betekent nog niet, dat je zelf verandert. Je roeit meestal tegen de stroom op. En dat laatste is een zeer treurig aspect. Want slechts als wij in staat zijn ons geheel aan te passen aan de nu heersende kosmische tendensen, aan de nu bestaande mogelijkheden, zullen wij werkelijk resultaten kunnen bereiken. Aanpassing is dus wel zeer belangrijk.

Toch geloof ik, dat er voor veel mensen laat ons zeggen "bezwaren" zijn verbonden aan deze aanpassing. Men is opgegroeid in een bepaalde denkwijze met bepaalde vooroordelen misschien t.o.v. ras of godsdienst; met opvattingen omtrent wat goed en niet goed is, enz..

Wanneer er nu een kosmische tendens ontstaat, waarin b.v. (ik noem nu maar iets) kinderen eigenlijk eerder dingen zijn, die je erg voorzichtig moet behandelen en die je vooral niet zoveel mogelijk moet voortbrengen, dan komen wij rechtstreeks in strijd met zeer vele godsdiensten. Als de nieuwe tijd de mensen a.h.w. gaat toeroepen: "Denk erom, beperk je" en er tegelijk elders staat, dat je verplicht bent om maar steeds voort te brengen, dan ontstaat er een tweestrijd. Een tweestrijd, die ongetwijfeld niet alleen innerlijk wordt uitgedragen, naar die ook naar buiten toe heel veel activiteiten veroorzaakt. En wat dan?

Stel u voor, dat een nieuwe tijd zegt; "Ach, waarom zijn eigenlijk stoffelijke dingen belangrijk; macht kán niet gelegen zijn in stand, in rang en zelfs niet in studie; ze is gelegen in begripsvermogen, in het ontwikkelen van je eigen perceptie, veel meer dan in het léren," dan zouden heel veel mensen hun wereld plotseling in elkaar zien storten. Want men heeft alles gebouwd op basis van onderricht, van scholing in vele verschillende richtingen en op belangrijke diploma's of titels. En als dat alles inéén stort, dan kunnen de mensen dat niet verdragen. Een deel van henzelf wordt daardoor aangetast.

Als wij gaan stellen, dat vrijheid de eerste en belangrijkste zaak is in de nieuwe kosmische verhoudingen, dan zijn er heel veel mensen, die niet eens weten, wat zij met die vrijheid moeten doen. Als je die mensen werkelijk vrij zou maken, vrij van elke sociale druk, kortom vrij van alles wat hen tot nu toe in het gareel houdt (hun geloof, hun sociale opvattingen), dan zouden zij niet meer weten, wat hun leven nog voor inhoud had. Ze zouden zeer waarschijnlijk ten onder gaan in de wanhopige strijd om iets te vinden, waaraan zij zich nog kunnen vasthouden. En toch, de kosmische tendensen maken deze bindingen steeds minder gewenst, indien zij tevens inhouden: het totaal gebonden zijn aan bepaalde denkbeelden, aan bepaalde handelwijzen.

Ik zou natuurlijk veel meer voorbeelden kunnen aanhalen, maar ik neem aan, dat u allen hieruit reeds begrijpt, hoe groot de aanpassingsmoeilijkheden zijn, die een mens kan ondervinden.

Hoe mooi het nu ook klinkt, als wij luidkeels uitroepen; "De nieuwe kosmische Meester, de nieuwe kosmische kracht, brengt ons vrijheid, brengt ons ontwikkeling op paranormaal en occult terrein, hij geeft ons vrijheid en vernietigt alle sociale banden en alle grenzen, vooral de nationale grenzen," dan weten wij zeker, dat dit voor 99% niet aanvaardbaar is. Daarom moeten wij onze aanpassing aan de kosmische tendensen in de eerste plaats zoeken daar, waar ze voor ons mogelijk is. Het is een kwestie van selectie.

U kunt niet in alle nu ontstaande ontwikkelingen onmiddellijk en volledig meegaan met die kosmische krachten en al hetgeen eruit voortkomt. Houdt u daar rekening mee. Want om dit te doen zoudt ge uzelf plotseling en volledig moeten veranderen. En dit ligt niet in uw vermogen. Elke aanpassing aan een kosmische stroming is dus eigenlijk het zoeken naar de ene mogelijkheid, die men heeft om mee te gaan met een heersende tendens en zoveel mogelijk alle strijdpunten te verwaarlozen, die elders bestaan.

Ik wil hiervan graag weer enkele voorbeelden geven.

Neem aan, dat voor u geloof, politieke richting enz. enz. altijd zeer belangrijk zijn geweest en dit u daarbij fel pro-westers bent. Dan zal misschien het eerste begin moeten zijn, dat u zegt: "Goed, wij moeten aan politiek doen (dat kunt u toch niet ineens ontkennen) en wij moeten ons verdedigen, maar een Amerikaan is net zo goed als een Rus en omgekeerd."

Of - indien kleurlingen en vooral het blanke ras uw belangstelling hebben -: "In de kern is de kleurling gelijkwaardig aan de blanke en omgekeerd en dat moeten wij erkennen."

Zoek een enkel punt uit. Een enkel punt is vaak voldoende. Wanneer je op dat punt n.l. je eigen denken aanpast aan de kosmische stroming, dan word je a.h.w. "gepakt" door de kracht, die in deze tijd alles stuwt.

In plaats van er tegen in te gaan draai je bij. En dat bijdraaien kan dan voorlopig een schijnbare stilstand zijn, maar voor je het weet, ben je zover omgezwinkt, dat je werkelijk met die stroom kunt meedrijven. Door dit meedrijven met de stroom word je je bewust van allerhande krachten, die je bezit, allerhande mogelijkheden, die je hebt. Er ontstaan nieuwe denkbeelden. Je gaat vele oude en voor jou eens vaststaande meningen herzien en je eigen kracht ook inspannen. Dan ga je dus voorwaarts, mede gedragen door de kosmische stroming.

De grootste moeilijkheid, waarmee wij te maken krijgen, is altijd weer de sociale samenhang. Wij zijn hier op het ogenblik tezamen als een groep. Wij kunnen dit praktisch niet zijn zonder dat althans een groot gedeelte van ons denken en onze beweegredenen ongeveer gelijkgericht zijn. Een zekere harmonie maakt aldus eerst een rendabel maatschappelijk of sociaal werkend samenzijn etc, mogelijk.

Maar de sociale samenhangen, zoals zij tot op heden bestaan, de maatschappelijke samenhangen - en dat gaat zelfs tot de organisaties van deze dagen toe - zijn in feite verouderd. Wij moeten een nieuwe weg vinden en het is heel erg moeilijk om precies te ontdekken, waar wij naartoe moeten gaan. Want als wij een groot organisme als de maatschappij of het geloof of iets dergelijks gaan aantasten, dan zullen zeer veel mensen, die ons innerlijk gelijk geven, zich toch met alle geweld tegen ons keren. En dat zou ook voor bepaalde geestelijke krachten waar kunnen zijn. Op het ogenblik, dat onze aanpassing inhoudt, dat wij ons richten tegen erkende belangen en belangengemeenschappen, zullen wij vijanden hebben.

U kunt dan natuurlijk wel zeggen: "Die vijanden moeten wij aanvaarden, want dat is nu eenmaal de zin van het leven." Maar er zijn niet veel mensen, die in staat zijn dit vol te houden. Zeker, er zijn grote Meesters (als Jezus, Boeddha) geweest, die hun hele leven veranderen en die de hele maatschappij terzijde laten; desnoods tot aan het kruis gaan en verder. Hoeveel mensen zullen dat kunnen doen?

Aan de andere kant kun je ook moeilijk zeggen: "We moeten beginnen die vernieuwing van binnenuit te brengen." Want als wij een vernieuwende factor willen worden binnen een kerk en binnen een politieke organisatie, dan moeten wij of wij willen of niet voor een groot gedeelte van de tijd tegen de stroom oproeien. Wij hebben weinig kracht, weinig vermogen; onze inzichten vernauwen zich dikwijls eerder dan dat ze zich verruimen; en dat, wat we als zeer belangrijk zien, blijkt later heel vaak van nil en generlei waarde te zijn.

Ik hoop niet, dat ik het te praktisch stel. Maar wij moeten ergens beginnen. En deze aanpassing aan de kosmische stroming moet m.i. altijd gebeuren buiten organieke vormen om. Persoonlijk - van mens tot mens - is het beleven, het overdragen, het uitwerken van deze nieuwe krachten en het nieuwe bewustzijn mogelijk. Want de mens is over het algemeen soe-

pel en in de mensheid hebben we veel keus. Wij kunnen a.h.w. selecteren wat voor ons harmonisch is en wat voor ons niet harmonisch is.

Wat betreft de organisaties, de gemeenschapsvormen waarmee wij en waarin wij verkeren echter, kunnen wij dat zeker niet doen. Dus... ga uit van het contact van mens tot mens. Laat uw eigen gedragslijn in de eerste plaats bepalend zijn. Onttrek u aan elke vorm van gemeenschap, die voor u onjuist lijkt. Wees neutraal tegenover elke groepering of maatschappelijke vorm, die voor u op dit ogenblik niet past in of beantwoordt aan de door u erkende nieuwe stroming. Dat klinkt heel eenvoudig, maar als u er even over nadenkt, wordt het toch wel weer erg moeilijk. Want dat betekent, dat u misschien wel wat steun moogt geven aan het Rode Kruis, maar dat u in de eerste plaats zélf hulp moet gaan brengen. Dat betekent, dat u ongetwijfeld lid moogt zijn van de Dierenbescherming of wat dat betreft van de O.D.V., maar dat u het principe persoonlijk moet gaan uiten en niet moet afwachten, of de vereniging of de Orde niet het één en ander in elkaar zet. Persoonlijke activiteit.

Dat betekent ook, dat je niet moet afwachten, of een ander iets zal gaan verbieden, maar dat je op een gegeven ogenblik voor jezelf moet zeggen: "Dit kan wel en dat kan niet; hieraan onttrek ik mij en dat ga ik volgen." Omdat deze dingen dus erg moeilijk zijn en vooral deze persoonlijke benadering van het probleem, wil ik proberen u een schets te geven van de stromingen, die op het ogenblik bestaan. En nu niet alleen op basis van Aquarius of astrologie, maar rekening houdend met alle dingen, die wij zo in de wereld waarnemen. Die stromingen wil ik dan trachten te verbinden aan de volgens mij bestaande mogelijkheden tot individueel reageren, individueel optreden.

Allereerst: De op dit ogenblik onder de mensheid overheersende stroming is een mengeling van haast dwaas optimisme, doodsverlangen en vrees. Gebrek aan activiteit, lust tot activiteit, gebrek aan prestatie en scheppingstrots spelen eveneens een rol. De mensheid zelf is dus op het ogenblik bijna even explosief als een tube met nitroglycerine. De geringste schok kan een explosie veroorzaken. Blijven wij er deel van, dan exploderen wij mee; daaraan kunnen wij niets doen. Maken we er geen deel van uit, dan is de mogelijkheid nog zeer groot, dat wij bij een explosie daardoor ook bepaalde ervaringen zullen opdoen en lang niet altijd gunstige. De stroming uit de kosmos, die hierop inwerkt, is positief. Maar haar positiviteit richt zich niet op het georganiseerd verbeteren van toestanden; integendeel. Zij richt zich op het persoonlijk ingrijpen en verbeteren van toestanden.

Daaruit trek ik de conclusie, dat voor de hedendaagse mens de beste aanpassing innerlijk is: stel jezelf verantwoordelijk voor alles, wat binnen je eigen vermogen ligt en binnen je eigen tijd en plaats direct door jezelf kan worden volbracht. Geen aansprakelijkheid voor anderen. Aansprakelijkheid alleen voor jezelf. Als u een kind lucifers geeft, bent u aansprakelijk voor het feit, dat u die lucifers geeft, zomede voor het feit, dat het kind daarmee brand kan stichten. Ook indien het kind verstandig genoeg is om het niet te doen, bestaat er bij u een zekere schuld. Omgekeerd: Als u een mens de middelen geeft om zijn eigen leven en dat van vele anderen te redden en hij maakt daarvan een middel om velen te doden, dan is dat uw schuld, indien u die mogelijkheid beseft. Doch indien ge die mogelijkheid niet had voorzien, gaat het u niet aan; het is niet uw verantwoordelijkheid.

Het is gemakkelijk hier te zeggen. "Ja, maar wij moeten ons innerlijk aansprakelijk voelen voor iedereen, want ten slotte zijn het allen onze broeders en zusters." enz. Het is mooi dit te zeggen, maar u kunt dit niet. U bent niet aansprakelijk voor wat die mens, die daar op straat loopt, op het ogenblik doet; of voor die jongeman, die daar juist twee straten verder is gestart met een auto en misschien enige, laat ons zeggen, te snelle manoeuvres gaat uitvoeren. U kunt daarvoor niet aansprakelijk zijn. Wanneer u deze aansprakelijkheid gevoelt, is dat fout. Daarom, innerlijk gezien: herzie uw begrip van naastenliefde door u te realiseren dat uw naaste alleen degene is, die ge kent. Die dus bestaat voor ú. Dat al degenen, die niet in werkelijke zin voor u bestaan, buiten uw aansprakelijkheid vallen. Dat uw naastenliefde voor hen alleen tot uiting komt op het ogenblik, dat zij (b.v. door een zekere behoefte) uw aandacht op zich vestigen en niet eerder.

Ga niet uit van de gedachte, dat wij moeten zorgen voor de arme heidenen of zo. (Trouwens de meeste arme heidenen wonen tegenwoordig in de hoogbeschaafde gebieden, dus wat dat

betreft, zoudt u toch al dicht bij huis aan het werk kunnen gaan.) U hebt geen verantwoordelijkheid voor wat elders gebeurt, tenzij daar verwarringen ontstaan mede dank zij uw ingrijpen of uw lijdzaamheid. Herzie uw begrip van aansprakelijkheid. Probeer u aan te passen in een wereld, waarin uw aansprakelijkheid steeds beperkt blijft tot wat ge zelf doet en de consequenties, die dit met uw weten (althans met uw vermoeden) kan hebben. Vraag daarbij niet alleen: "Wat is het eindresultaat?" Maar: "Waarom heb ik dit gedaan en welke mogelijkheden heb ik daarin gezien?"

Misschien klinkt dit als het intrappen van een open deur. Geloof mij echter, dit is het eerste en belangrijkste punt. Het gaat er niet om dat u een ánder leert goed te leven, maar dat u zélf goed leeft. Het gaat er niet om een ander te redden; het gaat er om te voorkomen, dat gij door anderen gered moet worden.

Wanneer u deze eerste instelling hebt gevonden, dan komt ge vanzelf tot het tweede punt: Waarheen moet ik mij dus wenden met mijn denken en mijn streven? zal menigeen zich afvragen. De invloeden onder de mensheid zijn practisch chaotisch. Zij gaan enerzijds de richting uit van: Waarom zouden wij niet alles genieten, wat er voor ons te genieten is? En anderzijds in de richting van: Dit is zondig en dit is niet toelaatbaar en wij mogen ook niet toelaten, dat anderen dit doen. Het is eigenlijk een zeer chaotische toestand. De kosmische invloeden van deze tijd houden o.m. in een meer reëler waardering. Men houdt zich niet meer bezig met de sterk romantische mythen van het verleden, men laat zich niet meer misleiden door sentiment, maar is zakelijk. In deze zakelijkheid overweegt men alle mogelijkheden en consequenties, want dat brengt de tijd met zich mee.

De grootste macht, die werkzaam is (Aquarius zelf), brengt daarbij een algehele welwillendheid, dus een werkzaamheid ten gunst van de wereld. In de nabije toekomst zien wij verder een rechterlijke invloed optreden. Er zijn krachten in het Al, die u niets kunnen doen, tenzij u zelf hen ontvangt.

Er bestaat een oud sprookje, dat een vampier nimmer kan binnentreden in uw vertrekken, tenzij u hem driemaal daartoe hebt uitgenodigd. En dat sprookje zou misschien een aardige weergave kunnen zijn wat betreft bepaalde beproevers. In uw eigen zonnestelsel geldt de planeet Saturnus als zodanig; hij is rechter, beproever en beul, vooral wanneer hij samenwerkt met Jupiter. Deze invloeden toetsen op het ogenblik de mens. Innerlijk kunt u nimmermeer vertrouwen op wat buiten u bestaat. Het gaat er niet om: wat zijn de vormen buiten mij, wat is de rechtvaardigheid buiten mij?

Het gaat erom: hoe kan ik innerlijk reageren? Ik heb een buitengewoon groot geduld nodig. Ik moet mij aan wennen om de gebeurtenissen, die niet onmiddellijk binnen mijn beheersing liggen, te ondergaan, als het niet anders mogelijk is. Ik moet gelijktijdig leren direct in te grijpen, waar de mogelijkheden daartoe bestaan. Ik moet zelf actief worden en nimmer mijn acties uitsluitend door anderen laten bepalen. Ik moet in mijn denken en in mijn scholing de esoterische weg, de verinnerlijking, onmiddellijk kunnen omzetten in de praktijk. Ik moet a.h.w. geest en stof tot een eenheid weten samen te smeden. Alleen dan kan ik aan al die tegenstrijdigheden ontkomen. Alleen dan kan ik zonder een overmaat van genotzoekerij te stellen als doel van mijn leven of - als tegenstelling - de natuur te verachten en te doden, mijn eigen weg gaan. Alleen zo kan ik mij aanpassen aan de vrijere tendensen van de komende tijd, zonder gelijktijdig te zondigen tegenover mijzelf, mijn beeld van God en de wetten, die ik in mijzelf toch altijd blijf erkennen.

Een derde punt is in veler ogen misschien een beetje komisch. Wij zijn allen gewend het goede te willen. De gehele wereld bestaat uit mensen, die voor 99% van goede wille zijn. Tsjombe wil heus wel een goede Congo stichten. Alleen de voorwaarden, die hij aan zijn goedwillendheid en goed streven verbindt, zijn onaanvaardbaar. De goedwillendheid is het, die de nieuwste bommen en de nieuwste bacteriologische wapenen heeft geschapen. Men wil een vrede afdwingen en daarom maakt men wapenen. Hoe machtiger wapenen men maakt, hoe gevaarlijker het wordt en hoe gemakkelijker een oorlog kan uitbreken. Dit is een soort vicieuze cirkel, waarin men vastzit.

Nu komt er uit de kosmos een heel eigenaardige invloed. Deze is n.l. de volgende: Je wordt op een gegeven ogenblik door de kosmische tendensen alle tezamen gedwongen om datgene wat je bent, ook direct en volledig te zijn. Datgene, wat je eenmaal bent begonnen, door te zetten. Datgene, wat je eenmaal hebt afgewezen, te blijven afwijzen, hoe begeerlijk het ook later is geworden. Dat is een heel typische situatie. En deze ontstaat alweer uit de drang naar vrijheid, maar anderzijds ook uit de rechtlijnigheid van deze tijd. Wij kunnen voor de mens niet meer rekenen op een kosmische tendens, die het hem mogelijk raakt om duizend malen te overwegen. Men zal misschien in een opwelling van drift zeggen: oorlog. Maar dan kan men ook geen vrede meer sluiten. Dan moet die oorlog eerst worden uitgevochten. Men kan zeggen: "Ik wil met u niets meer te doen hebben" en in een opwelling weglopen en dit later ten zeerste betreuren. Maar men zal dan een heel lange weg moeten gaan, voordat langs geheel andere wegen een soortgelijke mogelijkheid tot contact weer ontstaat. Begrijpt u, waar ik op doel met deze tendensen?

Hoe moeten wij ons innerlijk daartegenover stellen? Dat is een beetje lastig, want wij zijn altijd gewend geweest ons te verschuilen. Dat doen wij op twee manieren. Aan de ene kant houden wij ervan om mooie hoogdravende begrippen te hanteren en daarachter dan de minder aanvaardbare factoren te verbergen. Bijvoorbeeld: "Natuurlijk, deze zakelijke transactie betekent de ondergang van vele mensen; maar ik heb toch in volle vroomheid en naar mijn beste weten volgens Gods wet gehandeld. En als God niet had gewild dat dit zou gebeuren, dan had Hij het mij wel onmogelijk gemaakt."

Dat is natuurlijk een volkomen verkeerde redenering. Alleen in deze tijd wordt ze onmogelijk gemaakt. Want als u in deze moeilijkheid verkeert, dat u het voor uzelf goed moet praten, dan wordt u geconfronteerd met een conflict. En dat conflict betekent, dat u - en nu bewust en wetend - hard en onrechtvaardig moet optreden, ofwel al hetgeen u meende te hebben gewonnen en veel erbij te moeten prijsgeven.

Een tweede methode van maskerade is: "Nu ja, het is toch eigenlijk niet belangrijk. Ach, wat geeft het." Zo in de stijl van: "Nu ja, ik ben op dieet en ik moet vermageren. Maar ach, één bonbonnetje, het is zo lekker en wat geeft het." En dan eet je een kilo bonbons en zeg je: "Maar in mijn maaltijden ben ik beperkt." Ook een mentaliteit, die helaas niet alleen uit het verstand en de uiterlijke redenering voortkomt, maar uit de eeuwige innerlijke behoefte tot zelfrechtvaardiging.

Luister goed: in de komende tijd zal die zelfrechtvaardiging onmogelijk worden. Want wanneer wij denken onszelf te kunnen rechtvaardigen, omdat de gevolgen zover weg liggen of ons niet onmiddellijk beroeren, worden wij onmiddellijk met de gevolgen geconfronteerd. Wij moeten ons aanwennen om precies te weten, wat we doen en waarom. Wij moeten ons aanwennen om die dingen bewust te doen en rekening te houden met alle consequenties, die eruit kunnen voortvloeien. Wij moeten rekening houden met al hetgeen wij voor anderen zijn en willen zijn; niet alleen uiterlijk, maar ook innerlijk. Waar wij gedeeltelijk leugenachtig zijn, zal die leugen onthuld worden en worden er het slachtoffer van. Innerlijke eerlijkheid, die voor zover mogelijk ook in het leven tot uitdrukking komt, is één van de beste methoden om in de komende perioden van verwarring en van vormverandering onmiddellijk juist georiënteerd te zijn, je gesteund te weten door de kosmische krachten en deze direct te erkennen.

En dan heb ik nog een laatste punt; tenminste voor vandaag, want we zullen hierover nog een lezing houden. U hebt misschien al bemerkt, dat heel veel mensen zich op het ogenblik onzeker gevoelen. Zij proberen die onzekerheid te verbergen door eisen. Zij zoeken grotere stoffelijke welvaart, ze zoeken luxe, ze zoeken macht, ze willen laten zien, dat ze er zijn en dat ze meetellen. En vertelt u nu niet, dat u daarvan niets hebt gemerkt. Want dat bestaat heus niet alleen ergens in Frankrijk of in een Kamervergadering, maar ook in uw naaste omgeving precies zo - ook voor u. De Duitster noemt dat Geltungsdrang, maar dan ook materieel uitgedrukt.

Nu moet u heel goed luisteren. Deze in de mens bestaande tendens is een direct conflict met een kosmische tendens, welke stoffelijke waarden en luxe steeds meer bestrijdt. U zult zeggen: dat kan niet. Toch is het waar en u zult de gevolgen daarvan in de komende tijd zelf

wel kunnen constateren. Alles wat zuiver luxe is, gaat steeds sneller verloren. Het wordt steeds minder rendabel en betekent steeds meer last en ergernis. Onthoudt u dat maar.

Denk nu goed na. Het gaat tegen luxe. Het gaat ook tegen de wil om jezelf op de voorgrond te stellen, alleen om jezelf te laten gelden. Het gaat tegen de angst voor onbetekenendheid en teleurstelling in. Wanneer wij menen, dat wij niet voldoende zijn of doen in deze wereld, bang dat wij tekort schieten, dan moeten wij beginnen met te stellen, dat ons dit geen titteltje en geen jota aangaat, tenzij wij er iets aan kunnen doen. Het is belangrijker, dat wij met de nu aanwezige middelen en de nu voor ons bestaande mogelijkheden zo goed, zo juist en zo rechtlijnig mogelijk handelen, dan dat wij nu beginnen met zeer veel werk en zeer veel overwegingen een situatie langzaam op te bouwen, die, misschien als de Berlijnse muur in elkaar zakt. Begrijp dat goed!

Innerlijk moeten wij dus afstand doen van het idee: "Ja, maar waar blijft mijn gezag dan?" En: "Ja, waar blijft mijn winst dan?" En: "Ja, maar hoe kunnen wij dat nu nog luxueuzer hebben?" Deze dingen zijn een reactie op angst, ik weet het en zij komen voort uit wat men noemt "de normale ontwikkeling" van deze wereld. Maar in de komende tijd wordt dit steeds schadelijker. Tracht innerlijk terug te gaan tot de meest eenvoudige denkwijzen. Ontken nimmer dat u op een bepaald terrein een zeker gezag nodig hebt, maar beperk elke uiting daarvan en elk gezagsbewustzijn zoveel mogelijk. Zoek in de plaats van gezag: samenwerking en in de plaats van luxe: voldoende bekwaamheid en eventueel voldoende begrip voor de werkelijke noodzakelijkheden in het leven. Zoek niet, vrienden, vooral niet naar dingen, waarmee je meer kunt verdienen of de zaak mooier kunt voorstellen of wat dan ook. Zoek naar datgene, wat voor jezelf zo waar mogelijk is.

Bedenk wel, dat elke dienstbaarheid, die uit vrije wil wordt ondergaan, in directe overeenstemming is met de kosmische krachten en met hun kosmische invloed van deze tijd. Die dienstbaarheid betekent, dat u hier of daar een veer moet laten. Dat is wel zeker. Maar dat hindert niet. Want voor die uiterlijke veer, die u laat, vindt u er een innerlijke kracht bij. De mens, die zich weet te onttrekken aan de heersende verwarring van denkbeelden en terugkeert tot het simpele beeld van "wat is noodzakelijk voor mijn leven, voor mijn denken (maar dan ook alleen direct noodzakelijk!) en hoe kan ik daarmee in samenwerking met anderen zoveel mogelijk vreugde op de wereld scheppen en zoveel mogelijk geluk", die heeft de juiste houding gevonden.

Naasteliefde gaat in deze dagen niet uit van de verheerlijking van anderen en ook niet van de absolute verplichting voor anderen te zorgen. Het is een nuchtere zelferkenning, waarbij de samenwerking het element der eenheid vanzelf bevordert.

Dan wil ik nog een woordje wijden aan de kwestie van onze innerlijke bewustwording, want deze speelt ook een zeer grote rol in het leven, zowel in de stof als in de geest.

Een innerlijke bewustwording kan in deze tijden niet worden gebaseerd op zuiver geestelijke of zuiver stoffelijke ervaringen. Slechts daar, waar een voortdurende samengang of een voortdurende aanvulling van beide aanwezig is, is een werkelijke bewustwording noodzakelijk en mogelijk. Stilstand is echter voor het later geestelijke bestaan onplezierig en dan schadelijk. Vooruitgang of stilstand zijn de twee enig aanvaardbare factoren in de stof.

Stilstand is geestelijk niet aanvaardbaar na de dood; zo blijft over de vooruitgang. Vooruitgang zoeken betekent voor onszelf: openstaan voor alle nieuwe waarden. Wij kunnen onze bewustwording niet bevorderen door ons af te sluiten voor onverschillig welke stem. Ook in de dwaasheid van anderen vinden wij soms wijsheid. In de schijnbare onbenulligheden van elke dag liggen evenveel mogelijkheden tot lering als in de grote gebeurtenissen ergens in de wereld of in de kosmos. Er is - gezien de heersende tendensen - wat de geestelijke bewustwording betreft geen enkel verschil tussen het geestelijk werken en het stoffelijk werken, zolang men zich maar volledig en met het gehele bewustzijn inzet.

Daarom zou ik u de raad willen geven: Leer in deze dagen vooral zelfstandig denken. Wij zeggen veel, maar ú moet erover denken. U moet uitmaken, wat voor u aanvaardbaar en juist is. En dat geldt ook voor wat de dominee zegt, de pastoor, de minister van Financiën, de

minister van Defensie, de minister-president van de USA, of van de USSR of van wat dan ook. U moet denken, zelfstandig. U moet trachten aan te voelen wat juist en wat waar is.

Laat u nimmer leiden door de ramingen van anderen. Wanneer iemand zegt: "Daar staan 1000 soldaten," dan moet u niet zeggen: "Dus dan zijn er ook 1000." Dan moet u nog eens kijken. En wanneer het u intrigeert, kunt u hen beter zelf tellen; dan bent u er zeker van. Doe dit vooral voor die dingen, die in uw eigen leven van onmiddellijk belang zijn. Wanneer men u een contract geeft, zeggende: "Dit en dat staat er in," lees het dan geheel na. Overdenk het. Wanneer iets niet duidelijk is, vraag het na en zie er desnoods een wettelijke uitleg van te krijgen of wat dan ook. Maar ga het precies na.

U zult dan zeggen: "Wat heb ik daar nu geestelijk aan?" Daardoor realiseert u zich de werkelijke feiten en voorkomt u, dat u door b.v. een verkeerde schatting van anderen als juist aan te nemen zelf verkeerde schattingen maakt op een ogenblik, dat die voor u wél gevaarlijk of fataal kunnen zijn. Door het nalezen van het contract voorkomt u dat er een clause in staat, die u later zorg en last kan bezorgen. Kortom, brengt uw eigen verhouding t.o.v. de wereld op een juister vlak. Maar daarmee moogt u niet volstaan, want ik noem enkele punten.

Bezie alle dingen. Kijk niet weg. Ook niet als er een ongelukkige aankomt. Natuurlijk, u hoeft hem niet te kwetsen door hem te bekijken als iets wonderlijks, maar kijk niet de andere kant uit. Wanneer er bloed vloeit, evenmin. Wanneer er vreugde is, kijk niet weg. Neem de dingen in u op. Zie alles wat rond u is. Zie, wat er in de étalages ligt en wat er over de straten loopt. Zie, hoe de gordijnen in de huizen hangen bij wijze van spreken en wat voor planten er staan. Neem de dingen in u op.

Probeer zoveel mogelijk ervan in u op te nemen en vooral de sfeer. Leer voortdurend al deze gegevens met die sfeer in uzelf te verwerken. Dat kan niet bewust geschieden. Het is een onderbewust proces voor u. Bewust kunt u dat niet in korte tijd leren. Maar dit onderbewuste proces stelt u in staat, om daar, waar uw eigen ervaringen en dus voor uw geestelijke bewustwording vaak belangrijke belevingen naar voren treden, op de juiste wijze te reageren. Het maakt het u mogelijk om meer en meer als een harmonisch mens te leven. En het is beter in deze dagen in jezelf harmonisch te zijn, dan in harmonie te zijn met geheel de wereld en innerlijk niet te weten waarheen je gaat. Doelbewustheid is voor bewustwording zowel als voor juist leven in deze dagen de grote noodzakelijkheid.

Ik hoop dan ook, dat u uit de voorgaande aanwijzingen voor uzelf een conclusie zult durven en willen trekken, die niet alleen gebruikt wordt als filosofisch betoog, maar als een mogelijkheid om desnoods door experiment na te gaan op welke wijze u uw leven kunt wijzigen in overeenstemming met de nu heersende kosmische invloeden en zo uw bewustzijn, uw vermogen en uw eenheid met het Goddelijke a.h.w. verder te vergroten en te voltooien.

INWIJDINGSGANG

Een inwijding betekent a.h.w. een wakker worden voor hogere, werelden. Een mens kan niet alleen naar het licht gaan. Want wie alleen naar het licht gaat, weet niet meer wat het duister is. Eenzijdigheid in ontwikkeling en in een inwijding betekent in feite te verliezen wat je hebt gewonnen; en dit is niet in overeenstemming met de wil van de kosmische Schepper.

Laat ons daarom uitgaan van het standpunt, dat elke inwijding betekent: een beter en verdergaand begrip verkrijgen van alle krachten, die in het Al voorkomen en de betekenis, die zij hebben binnen het totale scheppingsplan.

Deze inwijdingen worden over het algemeen voorgesteld door een voortdurende wisseling van wereld. Wij kennen natuurlijk voorstellingen van ladders of trappen, voorstellingen van een rad met vele werelden. Wij kennen ook - en misschien wel als de meest interessante - de slang, die zichzelf verslindt. In al deze beelden wordt getracht duidelijk te maken dat een inwijding eigenlijk een terugkeer is tot het middelpunt van het zijn. De wereld van verschijnselen kan alleen daar bestaan, waar beweging is, waar contrasten zijn. Contrasten echter zijn daar het scherpst merkbaar, waar de kosmische waarheid zelf in vele delen uiteen schijnt te vallen.

Komen wij tot het middelpunt, dan houden de tegenstellingen op, maar wordt het kosmische daarentegen weer kenbaar.

Wanneer wijzelf een inwijding willen ondergaan, dan zijn wij geneigd, deze te zien als het binnentreden in een soort hemel. Beelden van het doorschrijden der poorten, de wachters bij de poort, het klimmen op het pad der bewustwording, de tocht langs de verschillende inwijders zijn dan ook gebruikelijk.

Laat mij trachten u een beeld te geven, dat niet is gebaseerd op deze gelijkenissen, maar waarbij de inwijdingsgang vooral wordt gezien als een voortdurende wijziging van de eigen instelling t.o.v. het Al; een verandering van harmonische verhouding tot het Al en de delen ervan; en ten laatste en zeker niet ten minste een langzaam beseffen van eigen werkelijkheid en betekenis.

Wanneer je begint, dan is je eerste gedachte altijd aan jezelf. Want de eerste stap, die de mens op het pad der bewustwording zet, is de realisatie dat hij is. Zijn bestaan en op den duur de begrenzingen van zijn eigen wezen, vormen het punt van uitgang. Door zeer vele werelden en belevingen blijft deze begrenzing voor hem het belangrijkste. Hij denkt van uit zichzelf naar de wereld toe. Hij erkent de verschijnselen in die wereld alleen voor zover ze hemzelf direct betreffen en beïnvloeden.

Daaruit kan hij langzaam maar zeker ongetwijfeld ook een begrip van zichzelf opbouwen. Maar zolang je - zelfs als je jezelf geheel kent - het Al alleen ziet als een wisselwerking in oorzaak-en-gevolg-kwesties zonder meer, kun je niet goed begrijpen waarom je zo leeft en waarom dit jouw doel of jouw betekenis is. De mens, die verder wil gaan, zal dus moeten zeggen: "Er is een kwestie van een eigen wezen, dat veel verder reikt."

De oude en algemeen gangbare voorstelling hiervoor is dus het rad, dat terugkeert tot zijn punt van uitgang. "Eens zal ik terugkeren, wetend omtrent mijzelf en de wereld, tot het punt waar ik kan zeggen: ik ben."

In die tussentijd zal het ik-bewustzijn vaak vervagen. Wij zullen ons afvragen, waarom wij juist dit moeten doorleven, waarom dit onze taak is, waarom wij zus geschapen zijn en niet zo. De inwijdingsgang heeft nu ten doel om dit alles te regelen.

Elke inwijding is afhankelijk van een inwijder. Zo zal in het begin, wanneer het bewustzijn zich voor het eerst ontplooit, een Alkracht aanwezig zijn, die zich als een direct contrast tot het eigen bestaan en wezen kenbaar maakt. Daardoor worden wij genoopt ons onze beperktheid meer te realiseren en onze eigen grenzen en eigen vermogens te omschrijven.

Als wij dit hebben gedaan, vallen wij onder een groepsgeest. Wij hebben a.h.w. gekozen. Door de verhouding, die in ons bestaat t.o.v. het Goddelijke, komen wij in een zekere overeenstemming en harmonie met een groepsgeest. Deze groepsgeest helpt ons en gebruikt ons gelijktijdig als bezielende kracht om in een bepaalde vorm te leven. Het kan een zeer simpele ééncellige vorm zijn, het kan een hooggevormde plant of dier zijn; maar onder deze kracht leven wij.

Hoe meer ons bewustzijn ontwaakt, des te meer kan ook een zekere zelfstandigheid van ons worden verwacht. Wij worden harmonisch met krachten, die enerzijds een veel ingewikkelder denk en scheppingsplan kunnen realiseren, maar aan de andere kant ook weer veel minder aandacht voor details hebben dan wij. Zo stijgen wij langs de vlakken van het dierlijk-bewustzijn en de sluimering in de geest langzaam maar zeker naar het blijvend ik-bewustzijn, dat op aarde hoofdzakelijk is gebonden aan de gewervelde dieren (de vertebraten) en in het bijzonder aan de warmbloedige dieren.

Nu weet ik dus: ik leef. Ik weet, dat ik iets ben en ik kan beginnen te beseffen wat ik in de wereld ben. Maar ik ben in harmonie met een bepaalde kracht. Die kracht geeft mij wel grote vrijheid. Al is hij niet meer de groepsgeest van het dier, doch eerder een rassen- of volksgeest, ik ben toch nog aan hem onderdanig, ik ben met hem verbonden. Want altijd weer, wanneer ik een hoge kracht aanvaard en daarmee harmonisch ben, zal deze op mijn wezen haar invloed doen gelden.

Nu besef ik op een gegeven ogenblik, dat dit voor mij niet meer voldoende is. Ik mag dat niet baseren op wat rond mij bestaat. Dat kan ik onmogelijk doen. Neen, ik moet uitgaan van het verlangen, het werkelijke verlangen, dat in mij leeft. En ik ga nu alles zoeken, wat voor dit verlangen binnen de beperkte vrijheid die ik bezit een verwerkelijking kan betekenen. Op deze wijze verwerf ik werktuigen en daarmee ga ik dan in mijn leven verandering brengen.

Realisatie betekent een andere daad, een andere oorzaak-en-gevolg-verhouding en een andere functie in het leven. Daardoor verander ik van niveau.

Dit niveau brengt mij dan in contact met een hogere geest. En om u een heel eenvoudig voorbeeld te geven: Er zijn op het ogenblik binnen het menselijk ras 17 trappen mogelijk. Er zijn dus 17 grote machten, die elk voor zich een bepaald bewustzijn behoeden en vreemd genoeg kan een overkoepeling van rassen daarbij optreden. Iemand, die oorspronkelijk onder een volksgeest staat, kan dus opgaan totdat hij één wordt met een rassengeest. In die rassengeest erkent hij zichzelf niet voldoende. Nu wordt hij één met een geestelijke macht op de wereld, die echter uit alle rassen de harmonische factoren bij elkaar brengt.

Heb je dit bereikt, dan wordt je leven over het algemeen wat verward en wat moeilijk. Want je bent voortdurend in strijd met alle dingen in je omgeving. Je gaat je afvragen: Hoe komt het nu, dat het in de wereld voor anderen zus loopt en voor mij zo? Ik sta toch geestelijk vrijer, ik probeer meer te doen. Waarom kan deze mens bepaalde gave ontwikkelen en die niet?

Op die vragen kun je natuurlijk een antwoord geven door het geloof. Zo zien wij in deze fase mensen, die als een soort zelfverdediging tegen de voortdurende vragen, die van uit de wereld tot hen komen, zich binnen de beperking van het geloof opsluiten. Zij worden de negatieve kloosterlingen; zij worden de fakirs - dus niet de werkelijke yogi's; zij worden de bekrompen denkers, die zich aan allerhande dogma's binden, welke hun dan een antwoord kunnen geven. Maar dit genormaliseerde antwoord is nooit voldoende. Komen zij in een geestelijke sfeer, dan blijkt dat hun antwoorden niet juist zijn. Zij worden met de vraag geconfronteerd en zullen toch weer moeten terugkeren tot een punt in hun leven, waar zij weer contact kunnen krijgen met een wereld, in welke zij naar beantwoording kunnen streven. Met elke schrede, die ik hoger ga, word ik vrijer. Ik heb meer delen van mijn leven en denken onder mijn beheersing, maar gelijktijdig is de leiding wat de hoofdlijn van mijn leven betreft ook sterker en ik kan daar moeilijker van afwijken. Er komt een ogenblik, dat ik misschien machtig kan zijn t.o.v. alle mensen. Ik heb b.v. geestelijke macht, ik kan wonderen doen.

Ik heb een verstand, dat alle dingen doorziet. Maar juist dan leeft in mij een zeer sterk besef, dat mij aan de besluiten van de kracht bindt, die mij leidt en die ik dan misschien God noem. Daarom mag worden gezegd, dat voor de doorsnee-mens de belangrijkste fase van inwijding tijdens het stoffelijk leven wordt bereikt op het ogenblik, dat hij zelfstandig zoekt naar een antwoord op alle vragen, die hemzelf betreffen. Wanneer hij die vragen alleen gaat stellen omtrent kosmische krachten, loopt hij vast.

Wanneer ik mij afvraag "wat is God?" dan stel ik mij een vraag, waarop geen reëel antwoord mogelijk is. Waar geen reëel antwoord mogelijk is, verval ik in waan. Ik kom niet verder en ik verkrijg op deze wijze ook geen harmonie met een hogere geestelijke kracht. De inwijdingsgang kan nu op verschillende wijzen worden voortgezet. De meest gebruikelijke is, dat men leert inzien dat men een bepaalde taak en verantwoordelijkheid heeft - krachtens eigen gaven en denken - tegenover de mensheid. Deze taak ligt in het "ik". Zij is onafhankelijk van al het andere. Men dient. In dit dienen leert men, want men wil steeds beter dienen. Daardoor vloeien twee waarde samen: ervaring (de poging te helpen en haar resultaten) en lering (de theorie, waardoor ik betere dienstbaarheid tracht te bereiken). Ik word tot een nieuw wereldbeeld gebracht. De mens noemt dit meestal een sterk filosofisch beeld. En in dit filosofische beeld kom ik a.h.w. weer onder een hogere kracht.

Deze hogere kracht nu brengt mij in een wereld, die irreëel heet. Want op een bepaald ogenblik in de inwijding heb ik te maken met tenminste twee werkelijkheden. Een werkelijkheid, die voor allen rond mij geldt; en een werkelijkheid, die voor mij en voor enkelen geldt, die eenzelfde vlak van inwijding bereikt hebben. Ik ga dan natuurlijk op twee wijzen handelen en streven. Uit de tegenstelling, die zo ontstaat, vloeit - mits ik op beide wijzen zo

juist mogelijk reageer - voor mij weer lering voort, waarin ervaring en kennis samensmelten en ik kom tot de bewuste eenheid, die b.v. ligt in de hogere krachten van de Witte Broederschap.

Nu moet u goed begrijpen dat alle trappen, die daarna komen, hoofdzakelijk op geestelijk terrein liggen. Tot en met die trap, waarop wij zeggen: "Men wordt bewust leider en helper" (een soort Meester, zoals men dat wel noemt), is men nog mens; dan heeft men nog volledig de menselijke eigenschappen en kwaliteiten. Komt men daarboven, dan is dat z.g. geestelijk. De stof wordt steeds minder belangrijk en zo zij nog bestaat, wordt zij alleen gehanteerd als werktuig en is niet meer het middelpunt van eigen denken en bewustzijn.

Zo ga je langzaam verder. De harmonie, die je bereikt met een bepaalde geest, gaat niet teloor. Wanneer ik dus b.v. ben gekomen tot het punt, waar ik kan streven naar de eenheid van een Witte Broederschap (het bewustzijn van eigen taak t.o.v. anderen), dan zal ik in harmonie zijn met alle krachten, die in de schepping aan de ontplooiing van mijn wezen hebben meegewerkt. Door mijn verleden ben ik met het Goddelijke (het voortbrengende) en met elke fase van groepsgeest, beschermgeest, geleidegeest enz. in harmonie. Al wat mijn verleden mij heeft geleerd is voor mij de harmonische achtergrond, waaruit ik te allen tijde weer hulp kan krijgen.

U weet misschien, dat op een bepaalde graad van innerlijk bewustzijn men in staat is b.v. dieren te beheersen. Er zijn z.g. heiligen, die wilde dieren aan zich onderwerpen; voor wie de slang een dienaar wordt of zelfs - zoals voor de Gautama Boeddha - een beschermer, die haar kap uitbreidt om hem tegen de zonnestrallen te beschermen en hem dreigend verdedigt tegen al het boze, wat rond hem is. Dat is een uitvloeisel van harmonie.

De harmonie omvat dus altijd het totaal van de wereld, die wij reeds hebben ervaren. Elke schrede vooruit in de inwijdingscyclus betekent een uitbreiding van de harmonische macht, maar deze overkoepelt steeds weer het verleden. Het gevolg is, dat in elke fase van bestaan onze instelling van groot belang wordt. Zijn wij n.l. één met onszelf, dan blijkt dat alle geestelijke krachten, die ooit in het verleden met ons in betrekking stonden - zomede waarschijnlijk een groot gedeelte van de krachten, waarmee wij gezamenlijk b.v. binnen een groepsgeest hebben geleefd - voor ons hulp en steun zijn.

Mijn instelling moet steeds op mijn ware wezen gericht zijn, zoals ik dit erken en op mijn ware verantwoordelijkheid. De kennis van anderen kan alleen worden gebruikt om mijn eigen verantwoordelijkheid juist te erkennen, niet om deze te veranderen. Zolang ik op deze wijze denk, ben ik in harmonie met het verleden en heb daardoor een steun.

U hebt misschien wel eens de poppen gezien, die kinderen uit een stukje papier of een stukje huid snijden; zij kleuren ze mooi, maar ze moeten ook blijven staan. Dat kunnen ze niet, tenzij er een blokje aan de achterkant wordt aangebracht of iets, waarin zij kunnen worden vastgeklemd. De steun, die ons in geestelijk opzicht binnen de inwijdingscyclus staande houdt, is altijd het totaal van de krachten uit het verleden. Op het ogenblik, dat wij deze kracht verwaarlozen of door menselijk redelijk denken terzijde stellen, valt de steun weg. Wanneer de steun ontbreekt, zijn wij geen meester meer van onszelf. Wij zijn als de pop; wij worden door de gebeurtenissen eenvoudig omver gewaaid. Wij zijn niet meer zelfstandig, ook al denken wij zelf te handelen. Zo blijkt binnen de bewustwording steeds weer, dat het zich baseren op het verleden van belang is, mits dit verleden steeds weer wordt omgezet in nieuwe waarden.

Er kan nu in de inwijding een periode komen, dat de mens wordt geconfronteerd met het verleden. Want hoe meer je je bewust moet worden van al die dingen, hoe meer contact je er ook mee moet hebben. Dan kan het zijn, dat in een zeer korte periode achtereenvolgens bepaalde onbestemde, ik-gevoelens (heel vaak uitgedrukt in sommige lichamelijke kwalen), bepaalde dierlijke elementen (zoals gedreven in ééncellige wezens), bepaalde plantelementen (een bespiegelend zoeken naar licht en naar zonneschijn), bepaalde dierlijke elementen (het zoeken naar zelfbehoud en bevrediging) samenvallen met de meer menselijke aspecten. Daarom wordt wel eens gezegd, dat elke nieuwe fase of trap van inwijding een korte herhaling is van alle vorige elementen, die echter dan volgens het nu eigen hoogste bewustzijn worden uitgedrukt.

De inwijdingsgang kan ons voeren door vele verschillende werelden. Onze vriend zou hier zeggen: wij gaan door de hel en het vagevuur naar de hemelberg.

Wanneer wij zeggen: "Wij gaan naar een hellewereld," dan erkennen wij de werkingen der disharmonie. Elke erkenning van disharmonische aspecten is belangrijk; want ik weet daardoor, dat ik alleen door zelf de hoogste harmonie te handhaven mijzelf kan zijn. Wie in een hellewereld gebonden is, is het slachtoffer van zijn eigen waan en strijdigheden, die hij niet wenst op te lossen. Hellewerelden zijn daarom nooit blijvend; de oplossingsmogelijkheid blijft bestaan. Zodra men terugvalt op de achtergronden, die men heeft, kan men - dank zij bepaalde geestelijke harmonieën - bevrijd worden en langzaam verdergaan.

Wat u noemt vagevuur, louteringswereld of louteringsberg, kan het best worden vergeleken met een beproeving. Want een mens maakt fouten. Deze fouten maakt hij meestal niet door zijn feitelijke daden maar in zijn denken. Waar een te groot verschil bestaat tussen het innerlijk bewustzijn van goed en de realisatie daarvan, ontstaat de louteringsberg en deze moet de mens leren zichzelf te zijn.

Wij noemen deze fasen meestal poorten of tussentrappen; en eerst van daaruit kunnen wij een nieuwe wereld betreden. Hoe kan ik immers in harmonie komen met een hogere kracht, als ik in mijzelf niet harmonisch ben? Ik moet volgens mijn huidig denken en bewustzijn - maar dan eerlijk, oprecht en onpartijdig - een zo groot mogelijke innerlijke eenheid verwezenlijken. Eerst wanneer ik één ben in mijzelf met een redelijke aanvaarding ván en als het even kan - genegenheid vóór de wereld, waarin ik leef, heb ik de juiste instelling, waardoor een nieuwe kracht zich in mij kan openbaren.

Nu denkt een mens misschien: deze groei is geleidelijk. Maar wanneer u uit een kamer gaat door een deur naar een andere kamer, dan is de overgang in feite plotseling. Alleen de handeling van het openen der deur ligt ertussen; maar geen afstand. De geleidelijkheid van de overgang kan in het bewustzijn van de mens liggen, omdat hij weet waar hij naar toe gaat. Maar dat komt in de kosmische wereld betrekkelijk zelden voor. Inwijding is vaak: het je bewegen in de richting van een deur. Je noemt het een doel. Je weet niet wat het doel inhoudt. Pas wanneer je het doel meent te bereiken, blijkt dat je door het doel te bereiken een andere wereld binnentreedt. De verandering, die je geestelijk ondergaat en die ook voor de stofmens onmiddellijk in zijn bewustzijn wordt weerspiegeld, is bijna ogenblikkelijk. Het gewennen aan de nieuwe situatie in een kamer, (vergelijkenderwijs dus te leren waar de meubelen staan en welke mogelijkheden en welke ruimte men heeft) vergt enige tijd. Maar de bewustzijns waarde en verandering als zodanig is altijd direct.

Een buitengewoon belangrijke factor is in deze cyclus onveranderlijk het element van naastenliefde. Zodra het element van zelfverloochening of gevoel van eenheid met anderen sterk optreedt, zonder dat daar zuiver egocentrische drijfveren voor zijn, ontstaat n.l. een afstemming die ons met de kern van ons wezen (de goddelijke Kracht) in verbinding brengt en tevens met de buitenwereld. Er ontstaat een driehoek, waarin alle voor ons belangrijke krachten zijn uitgedrukt. En - als ik u eraan mag herinneren - bepaalde inwijdingspoorten werden vroeger vaak voorzien van een trapeziumvormige of zelfs driehoekige timpaan, een soort overbrugging, een soort stap, maar dan in de hoogte, om aan te duiden dat men doorgaat. Ook de tempels hebben heel vaak dergelijke driehoekuitdrukkingen.

Want wanneer het hoogst Goddelijke met mijn bereiking en mijn ervaring mijn "ik" voor een ogenblik bepalen, bestaat voor mij overal harmonie. Deze is niet meer te zien alleen in verband met het verleden of alleen met de toekomst. Zij is direct en volledig; en mijn wezen kan nu met de hoogste kracht, die voor het "ik" bereikbaar en begrijpelijk is, een harmonie aangaan, die blijvend is.

Het einde van de inwijdingsgang brengt ons dan naar steeds minder stoffelijke gebieden. Wij worden op den duur zelfs en soort groepsgeest en als zodanig gaan wij onder leiding van anderen invloed uitoefenen op lager of hoger leven. Op den duur wordt het deel van de schepping, waarmee wij ons bezighouden (en dit nu eens niet meer afhankelijk van een tijdsverloop of ontwikkeling; er is dan weinig meer van heden of verleden) voor ons een actief deel hebben in een steeds groter deel der schepping. Het lijkt alsof wij ons steeds identificeren

met een meer omvattend deel van het scheppend vermogen, waardoor wij intenser en juist een groter deel van de schepping overzien en de betekenis daarvan leren kennen. Zo wordt gelijktijdig de wereld buiten ons groter, terwijl het "ik" meer vrijheid aan die wereld daarbuiten gevende zelf in zijn werking beperkter en compacter, maar ook complexer wordt.

Zo naderen wij de kern van het rad. Tot wij ten slotte rond ons alle levens en mogelijkheden van onszelf en anderen zien liggen, alle krachten waarmee wij eens harmonisch zijn geweest en onze in wijdingsgang hebben volbracht, niet door voortdurend dezelfde reeks levens af te gaan of alleen in een spiraal te lopen, maar door het bewustzijn terug te brengen tot het middelpunt.

Als het bewustzijn in het middelpunt bestaat, dan kan onze uiting nog plaatsvinden in elk deel van het rad. Wij kunnen dan identiek zijn met onverschillig welke geest of welke mens. Wij kunnen zelfs meehelpen de goddelijke Kracht of de kracht van een hogere geest te openbaren. Maar ons bewustzijn laat ons niet meer toe dit te zien als een persoonlijke uiting in een bepaald aspect. Wij ervaren dit in een beperkte vorm misschien. Ik kan dan mijn eigen wezen nog zien als een mens die leraar is b.v.; maar in mijn leraarschap is de ware betekenis voor mij niet alleen meer het stoffelijke of hetgeen ik dan filosofisch en geestelijk onderwijs, maar de betekenis, die dit kan hebben in het totaal van een bepaald deel der inwijding. En zo is het eigenaardige, dat dus de inwijdende entiteiten, waarmee wij harmonie zoeken door onze instelling, slechts zelden - al zien wij hen als één persoonlijkheid - werkelijk één persoonlijkheid zijn.

Het zijn in feite groepen wezens met een zo volkomen gelijk bewustzijn, dat zij eenvoudig naar buiten toe één-zijn voor ons, zodat wij rustig kunnen zeggen: dit is hun naam.

Vooruitlopend op onderwerpen die voor u later misschien zullen worden behandeld, wil ik er u nog op wijzen, dat lang voordat de aarde bewoond werd door de mens er andere planeten zijn geweest met volkeren die wijs en goed waren en die gestorven zijn. Een deel van deze volkeren behoort weer tot de leiders en inwijders van uw planeet. Groepen van hen, die misschien vergeleken kunnen worden met volkeren en steden, hebben een bepaalde taak op zich genomen in het bewustmaken van de minderbewusten zoals wij.

En wanneer wij eens zijn opgegaan tot dit punt, zo vraag ik mij af, of er dan voor ons ook weer niet een wereld zal zijn, waarop wij dan zullen moeten optreden als inwijders. Want datgene, wat wij bereiken, moeten wij gelijktijdig weer voor anderen zijn. Dat is het eigenaardig geheim van de inwijdingsgang, waarvan ook wij - mens en geest - deel uitmaken.

TWEEDE LES - BEWUSTWORDINGSWAARDEN IN DE HUIDIGE TENDENS

Wanneer wij uitgaan van de heersende tendensen, zoals die u zijn uiteengezet en verder besproken onder het hoofd Aquarius, dan mogen wij stellen, dat het bewustzijn van de doorsnee-mens op het ogenblik een groot aantal schokken ondergaat. Deze worden hoofdzakelijk veroorzaakt door oplopende innerlijke spanningen. Zij gaan gepaard met perioden van lusteloosheid en - ik zou haast zeggen - versuffing en worden door een groot aantal gebeurtenissen met een nogal emotionele achtergrond teweeggebracht.

De kern van al deze tendensen kan worden aangeduid als het onverwachte, waardoor het onmogelijk is de werkelijke inwerking op de mens geheel te overzien of te berekenen. Dit is de tijd van het onverwachte. Nu zal elke mens in zijn bewustwording naar een eigen inhoud zoeken. Die inhoud put hij uit gevoelswaarden, en verder ongetwijfeld ook uit zijn verstandelijk denken.

Redelijke bewustwording is echter helaas niet mogelijk op geestelijk terrein en het is zelfs niet mogelijk een geheel logische verklaring te vinden voor menselijke motieven en gedrag. Als ik mij wil realiseren wat er op dit ogenblik gaande is en ik moet dat doen van menselijk standpunt uit, dan moet ik allereerst stellen, dat ik mijzelf eigenlijk ik niet helemaal begrijp. Ik ben geneigd het oude op te ruimen en toch weet ik niet wat ik er voor in de plaats moet stellen. Ik ben verder bereid experimenten uit te voeren, die eigenlijk helemaal niet zo in mijn lijn liggen, ik weet niet precies waar ik heen moet.

Wanneer ik in mijzelf zoek, vind ik daar een vreemde verwarring, waarbij ik het ene ogenblik lichtende krachten om mij heen voel en het volgende ogenblik als in een duikerklok afgesloten ben van elke impuls van buitenaf, die mij zou kunnen beroeren. (Ik tracht hiermede dus de menselijke kant weer te geven.) Nu zult u begrijpen, dat een bewustwording, zoals u die ondergaat, kan worden verdeeld in realisaties op zeer verschillende niveaus of vlakken of zo u wilt in bepaalde sferen. Het lijkt mij verstandig om aan elk van die sferen een trillingsgetal toe te kennen. Volledig juist is dit natuurlijk niet. Maar zo goed als wij een bepaalde kleur kunnen omschrijven als een bepaalde frequentie van lichtgolven, zouden wij ook bepaalde bewustzijnstoestanden als trillingen kunnen omschrijven. Dan kan ik stellen:

1. Al wat redelijk wordt gerealiseerd is alleen dan waardevol, indien het een hogere harmonische waarde vindt, een harmonische werking dus, in een andere en hogere sfeer.
2. Wanneer ik aan de heersende tendensen ben onderworpen op elk vlak van mijn wezen - en dit is krachtens de kosmische invloeden, waaraan de mens is blootgesteld, practisch zeker - zullen gelijktijdig totaal verschillende realisaties op verschillende niveaus in mij ontstaan. Zij vertegenwoordigen verschillende trillingen, die in mij vaak een tegenstrijdigheid veroorzaken. In deze dagen kan ik onder de invloed van de heersende tendensen niet alles wat zich in mij afspeelt en in mij bestaat verstandelijk volledig omschrijven.
3. Ik ben niet in staat al hetgeen mij beroert onder één noemer te brengen, zodat ik een absolute eenheid in mijn eigen wezen niet kan bereiken.

Afgaande op de grootste invloeden, die op het ogenblik de aarde beroeren, mag verder worden gesteld, dat het redelijk element in waarde afneemt. Wanneer ik dus redelijk denk, zal ik steeds meer tekorten erkennen en steeds minder begrijpen van wat zich rond mij afspeelt.

Wanneer ik afga op zuivere gevoelswaarden, zal ik vaak verward raken doordat ik geestelijke en dierlijke impulsen niet geheel uit elkaar kan houden. Om echter een bewustwording te krijgen, die in deze tijd past, moet ik in staat zijn om mijn hogere werkingen en impulsen toch reeds stoffelijk uit te drukken. Ik kan dit alléén doen, als ik geen onderscheid maak tussen de in mij ontstaande invloeden als gevolg van trilling of sfeer, maar slechts door mij af te vragen,

of zij al of niet in overeenstemming zijn met mijn ervaring van het ogenblik. Ik geloof, dat ik dit wel iets duidelijker moet maken.

Elk ogenblik kan ik een nieuwe realisatie ervaren, welke zowel in het allerhoogste trillingsgetal kan liggen als in een betrekkelijk laag. Aangezien de mens niet in staat is dit redelijk te beseffen, kan de kern zijn wezen zich dus voortdurend wijzigen. Hij kan dus heden ook niet zeggen wat morgen moet geschieden voor zijn bewustwording. Hij kan slechts stellen: op dit moment voel ik deze harmonische mogelijkheid in mij. Ik zie een zeer bepaalde reeks van waarden, punten of gedachten, nu, op dit ogenblik, als goed. Ik zal ze daarom ook nu - voor zover mij dit mogelijk is - verwerklijken. In deze verwerkelijking schep ik - of ik dat nu wil of niet - in de eerste plaats een band tussen het feitelijk bewustzijn, dat men direct bezit (voor de mens dus praktisch het menselijk waakbewustzijn) en alle andere sferen, in welke een harmonie kan optreden. Het stoffelijk moment kan worden overgedragen naar elke sfeer, mits deze harmonisch is. Elke sfeer kan - als zij harmonisch is - haar werking en invloed op de stof blijven uitoefenen, zolang de harmonie bestaat. In deze wisselwerking wordt een grotere eenheid in de mens zelf bereikt.

En hier hebben wij dan het eerste en belangrijkste punt. Wij moeten bij een bewustwording onder de heersende tendensen altijd blijven uitgaan van de grote vraag: Wat is nu op het dit moment en menselijk gezien mogelijk? In een vorige les hebben wij dit ook - als ik mij niet vergis - reeds behandeld. Een mens bestaat echter niet alleen uit stof. Wanneer hij sluimert, is het mogelijk, dat zijn gedachten contact maken met andere gedachten. Dat zijn wezen uittreedt en in verschillende sferen handelt of werkt. Het is zelfs mogelijk, dat die mens gelijktijdig contact maakt met een hogere sfeer en uit die hogere sfeer weer werkzaamheden in een lagere verricht. Als wij dit zo beschouwen, moeten wij toch ook wel proberen om die sferen nader te definiëren en nagaan wat dáárin gebeurt.

Allereerst neem ik daartoe de dichtst bijliggende sfeer; dat zijn alle gebeurtenissen, die in een zodanige trillingsverhouding staan, dat zij volgens menselijk standpunt kunnen worden gerekend tot het astraal vlak te behoren. Dit astraal vlak is fijnstoffelijk. Wat daar gebeurt, heeft een zekere zin van realiteit. Naast vele bezielde wezens vinden wij er veel schimmen of schillen, welke dus niet direct zijn bezielde, maar wel als voertuig voor een geest kunnen dienen. Nu wordt de astrale sfeer hoofdzakelijk beïnvloed door het directe denken. Het massaal denken van de mens scheidt vormen, de directe wil van de mens verschaft hun een astrale vorm.

Het is duidelijk dat in een periode als de huidige, waarin de tendens voortdurend is vernieuwing, er in feite een grote strijd zal bestaan op het astrale vlak. Bewustwordingen op dat vlak zullen voor de doorsneemers dan ook gepaard gaan met de volgende verschijnselen.

Ten eerste: bij een langdurig vertoeven op het astrale vlak vaak een lichamelijke vermoeidheid, het idee van levendige dromen, waarvan echter slechts enkele en zeer flauwe beelden doordringen tot het bewustzijn en als droom kunnen worden herhaald. Deze zijn altijd onwerkelijk, bevatten weinig of geen zuiver stoffelijke impulsen, maar houden zich hoofdzakelijk met gestalten bezig en in sommige gevallen met de gezamenlijke handelingen van vele mensen, waarbij men zelf ook is betrokken.

Ten tweede: een mens, die angstig is en in de heersende tendens langzaam maar zeker de moed begint te verliezen, zal op dit vlak voortdurend aanvallen hebben te doorstaan. Hoe groter de angst is, waarin men leeft, des te groter het aantal aanvallen. Dit ontwikkelt op het astrale vlak de noodzaak tot verdediging. Want de mens kan op deze wijze leren zich te verdedigen tegen negatieve impulsen, al is het alleen uit vrees.

Ten derde: astrale invloeden kunnen bijna direct ingrijpen in het menselijk leven en in de materiële wereld. Datgene, wat wij astraal doen, zal over het algemeen zijn weerslag vinden in de stof. Wanneer dit het geval is, moeten wij heel voorzichtig zijn. Want al wat astraal wordt beleefd en toch een directe consequentie heeft of kan hebben in de materiële wereld, dient materieel redelijk en bewust gerealiseerd te worden. Geschiedt dit niet, dan ontstaat een waantoeestand en zal geen verdere bewustwording uit de beleving voortkomen, maar alleen

een droom, die als vervanging van de werkelijkheid wordt gezien, maar dit in feite niet kan zijn.

Boven het astraal vlak vinden wij levensessence. Deze trilling is niet materieel te vertalen. Zij wordt gezien als de hoogst frequente straling in de aura en haar wereld is - meer dan de astrale - wazig of vormloos. Elke mens zal op dit terrein ervaringen opdoen. In de eerste plaats tijdens zijn waakbewust-handelen en dan door inwerkingen, die hij zich niet realiseert, maar die zijn eigen neigingen en zijn eigen denken bepalen; in de tweede plaats in zeer sterke mate gedurende de slaap, vooral in die perioden dat de eigen voertuigen zich tijdelijk van het grofstoffelijk lichaam enigszins hebben losgemaakt. Zo ontstaat hier een uitwisseling van energie.

Wij kunnen wat onze bewustwording betreft niet zeggen, dat hier belevissen plaatsvinden. Eerder is er sprake van het opnemen van energie of van de onmacht dit te doen. Degene, die bewustwording zoekt, zal ontdekken dat zijn instelling en vooral de mate, waarmede hij of zij innerlijk harmonisch is, bepalend zal zijn voor de hoeveelheid energie, die wordt opgenomen. Hij zal verder ontdekken, dat er altijd een bepaalde neiging bestaat om gedurende ongeveer 7 dagen met een topenergie op te nemen, daarna te dalen, vervolgens ook weer rond 7 à 10 dagen hernieuwd energie op te nemen en zo verder.

Dit kan worden voorgesteld door een kromme. Deze kromme is te wijzigen door de eigen instelling te veranderen. De bewustwording bestaat hier dus in het zich realiseren, welke factoren wél en welke niet met de levenskracht harmonisch zijn. Voor de erkenning van de eigen juiste instelling op stoffelijk of astraal vlak t.a.v. het totaal van de levende kracht zijn de belevingen op dit terrein van het hoogste belang.

Daarboven vinden wij verschillende sferen, die alle tezamen wel genoemd worden Zomerland of lagere lichtsferen. Zij vinden hun counterpart, zoals u bekend zal zijn, in de z.g. halfduistere sferen, waarin ook vorm een belangrijke rol speelt.

De geest, die uittreedt en hier komt, zal over het algemeen droombeelden kunnen verkrijgen en deze naar het lichaam kunnen meebrengen; zij kunnen landstreken inhouden, belevingen met andere mensen en soms ook enkele leringen. De bewustzijnsmogelijkheid ligt hier in de eerste plaats in het contact met anderen.

Wat men hier waarneemt is alles illusie. Het is geschapen uit gedachten. Daarom kan worden gesteld, dat bewustwording hier voornamelijk geschiedt door het zich openstellen voor anderen, het tonen van begrip voor anderen en die eigenaardige kwaliteit, die men op aarde wel als naastenliefde omschrijft: de erkenning van de volkomen gelijkheid en gelijkwaardigheid in de kosmos. Is dit het geval, dan zal de bewustwording - zo ontstaande - contactmogelijkheid bieden met hogere geest. Er kunnen stellingen worden ontvangen, die ten dele worden omgezet in de stof, ten dele blijven zweven en eerder tot een vage gevoelsinhoud worden. Een vervorming dus van het eigen denken.

Deze vervorming, vrienden, betekent dat de z.g. rationele handelwijze verandert, omdat de mens, die - al is hij nog zo verstandelijk - moet handelen en denken, een andere wijze van rationalisatie, zoekt. Hij omschrijft dus zijn daden en beweegredenen anders en begrijpt niet, dat hij daardoor eigenlijk datgene uit de mogelijke beweegredenen selecteert, wat voor hem het meest juiste en het meest passende is.

De geest, die hier voldoende contacten krijgt, verwerft verder bijstand en contacten, die soms bijna op telepathische wijze de mens bereiken. De bewustwording op dit vlak kan een direct contact met de geest of de helpende geest inhouden, ook wanneer deze zich niet in een direct paranormaal verschijnsel kenbaar maakt. Omstandigheden kunnen vaak - zij het in beperkte mate - hierdoor worden beheerst, voorzover zij berusten op de gedachten van het eigen wezen of gedachten en denkwaarden in de omgeving.

Dit is zeer belangrijk en in deze dagen wordt het des te belangrijker, omdat de huidige tendens mens en geest dichter tot elkaar brengt.

Wij staan aan de vooravond van een grote ontwikkeling, waarbij het religieuze denken van de mens zich gaat wijzigen. Dit nieuwe religieuze denken zal inhouden o.m. een intens contact

tussen hen, die thans nog "overgeganen en levenden" worden genoemd of "doden en levenden".

Het verschil tussen beiden bestaat slechts in een verschil van levenstoestand (d.i. trillingsgetal), waarin het bewustzijn tijdelijk is bevoertuigd.

De hierboven liggende sferen zijn wat moeilijker te omschrijven. Wij kunnen echter stellen dat de mens, die vorm en dus ook rede of omschrijving of het woord niet meer noodzakelijk vindt voor eigen erkenning (dus een zeer bijzondere vorm van ik zou haast zeggen "meditatieve openstelling"), zal ontdekken dat (en ook alweer bij voorkeur gedurende de rustperiode) hij een groot aantal aanvullingen van het eigen "ik" vindt.

Het menselijk "ik" is natuurlijk onvolledig en niet harmonisch.

Wanneer wij in deze hogere sfeer komen, vinden wij aanvullende componenten. Zo kan dus een mens tot een afgerond geheel worden (ik spreek nog steeds volgens het menselijk standpunt; later is dit niet meer juist, want dan komt er een nieuwe dimensie bij) en in deze afronding zal hij de omvang van zijn werk en zijn taak kunnen erkennen.

Deze taak kan nimmer direct in woorden worden uitgedrukt, maar zij is een gevoel, waardoor men weet: zó en zó moet ik handelen, want slechts daardoor kan ik de juiste resultaten verkrijgen. Voor de mens dus: impuls; maar bij een beleving van deze sfeer: grotere harmonie en innerlijke eenheid. Uit deze sfeer kunnen verder ook weer bepaalde krachten worden gericht, zodat men bij een beheersing van deze sfeer, vele lang vergeten gaven in zich zou zien ontwaken.

De bewustwording van de mens behelst verder nog sferen, waarin de trillingen zo hoog zijn, dat wij er meestal over spreken als licht; kleur en licht, omdat er toch nog wel een kenbare differentiatie is volgens menselijk standpunt.

Wanneer je deze sferen bereikt, moet je bewustzijn in staat zijn niet meer in zuiver egoïstische termen te denken. Men gaat niet van het "ik" uit, maar men ondergaat het totaal van de schepping rond het "ik" als een harmonisch verschijnsel, waarin echter een voortdurende wisseling van invloeden plaatsvindt. De invloeden beroeren het "ik" niet, maar worden erkend. Je zou kunnen zeggen: in deze sfeer of wereld wordt het geheel kenbaar als een ritme of als een kosmische ademhaling. Deze kosmische ademhaling kan worden overgebracht in het eigen levensritme. Het ritme kan o.m. de eigen prestatie en de eigen vitaliteit bepalen en tot op zeer grote hoogte zelfs datgene, wat de mens geluk noemt.

U zult begrijpen, dat in de huidige, tijd deze tendensen bijzonder bruikbaar zijn. Want deze tijd vergt begrip voor een voortdurend wisselende wereld en het zich voortdurend juist instellen. Maar dit juist instellen kan nimmer geschieden, indien wij alleen van onszelf uitgaan en egoïstisch denken. Door een ogenblik jezelf te vergeten, verkrijgt men in menselijke termen gesproken een zeer snel en scherp begrip voor feitelijke gebeurtenissen op de wereld en hun achtergronden; en daardoor juiste reacties, waardoor de waarden van deze kleursfeer eveneens kunnen worden uitgedrukt in de eigen wereld.

Dan liggen hierboven nog een groot aantal zeer hoge trillingen, waarbij wij dan beginnen met de sfeer van wit licht enz. De doorsnee-mens bereikt deze zelden. Maar zou hij het witte licht kunnen bereiken - wat meestal zal plaatsvinden tijdens een bewuste meditatie-periode of in een ontspanning en rust daarop volgend (gebed kan ook vaak als meditatie gelden) - dan zal hij in zich een kracht ervaren die de verschillen rond hem doet vervagen. Je zou kunnen zeggen, dat voor de mens deze beleving wordt: een erkenning van de heerser van de tijd en misschien zelfs van de krachten, die hem voeren. Door de zeer hoge trillingen, die worden gebruikt, is het zeer moeilijk deze in gezelschap te openbaren en te beleven. Het blijft een in-het"ik"-besloten-zijn. De mens echter, die dit doormaakt, vindt niet alleen rond zich het ritme, hij ziet niet alleen de stuwkracht van deze tijd, maar hij vindt daarin een bewust deelgenootschap.

Dit is niet meer het erkennen van een taak. Neen, het is eerder een leven a.h.w. in verbinding met het Hogere. Als vergelijkend voorbeeld: een soldaat, die tegelijk als eenvoudig militair zijn plicht vervult in een bepaalde compagnie én inzicht heeft in het totaal der plannen van de

Generale Staf, waardoor hij in zijn compagnie vaak de noodzakelijke wijzigingen kan aanbrengen. Hij leeft echter niet als soldaat maar als deel van de Staf. Hij ziet het totale plan en voortdurend.

Daarboven liggen trillingen, die het zelfs mogelijk maken een tijdloos scheppingsplan te overzien. Als ik u deze verschillende sferen in woorden afschilder - hoe onvolledig mij dat ook mogelijk is - dan doe ik dit vooral, omdat zij voor uw bewustwording, gezien de tendens van de tijd, belangrijk zijn. U kunt voor uzelf niet bepalen hoever en hoe hoog u zult stijgen, hoe intens u bepaalde trillingen zult ondergaan, hoe groots misschien bepaalde belevingen zullen worden. Maar u voelt heel goed, wanneer u in harmonie bent met de tijd en wanneer niet. Ook voelt u verder heel goed aan - dank zij deze belevingen, die u niet kunt omschrijven en voor een groot gedeelte zelfs niet rationeel kunt uitdrukken, dus ze ook niet kunt verwezenlijken - wat er eigenlijk gebeurt. Dan wordt eigen lot van minder betekenis.

Je gaat intenser leven in het geheel.

De tendens van deze tijd is o.m. op het leven in het geheel en niet op een bepaald deel ervan gericht. De gehele wereld moet meer en meer komen tot werkelijke broederschap. Zij moet komen tot meer werkelijk begrip, werkelijke samenwerking. Er mag niet een te persoonlijk denken zijn. Alles wat te persoonlijk is gaat ten gronde. En daarom kunnen deze sferen ons buitengewoon van dienst zijn, zelfs bij het leven in de stof.

Maar nu ik dit alles stoffelijk heb beschouwd, wil ik het ook graag nog even van ons standpunt (dus meer geestelijk) bezien.

Uit de geest gezien is er sprake van het corrigeren van een beeld. Een beeldhouwer heeft een model in klei ontworpen. Hij zal daaraan voortdurend moeten schaven en werken, er iets aan toevoegen of er iets afnemen, tot hij de perfecte vorm heeft gevonden, de vorm die voor hem "zijn kunstwerk" is. Dit kunstwerk bestaat als een idee. Maar je kunt een idee niet altijd verwerklijken. Er komt een ogenblik, dat je actief kunt zijn; en dan, dagen lang, dat je wel kunt kijken en de klei vochtig kunt houden, maar meer ook niet. Je hebt niet de kracht in je om zelfs erkende fouten te corrigeren. De wereld van heden was tot voor zeer korte tijd een beeld, waaraan wij weliswaar hier en daar een kleine wijziging konden aanbrengen, maar waarbij bepaalde intrinsieke fouten niet door de geest konden worden benaderd. Nu is dit wél mogelijk. Nu kunnen wij dus gróte dingen veranderen.

De bewustwording van een mens is voor ons belangrijk, omdat hij behoort tot onze eigen wereld. Hij is ook deel van óns bestaan. Het omgekeerde is niet altijd waar. Maar elke mens, die leeft en bezielde is, behoort a.h.w. tot onze werelden. Hij is daarin bevoertuigd, hij leeft daarin en bestaat daarin, ook al weet hij het niet. De bewustwording voor ons betekent dus niet alleen maar, dat nu de juiste correcties worden aangebracht. Het betekent, dat in onze eigen wereld een hechtere eenheid ontstaat. Dat krachtens deze eenheid nu correcties mogelijk worden, omdat wij a.h.w. met dit bewustzijn tegelijk in een hemel en op aarde zijn. Het klinkt misschien wat vreemd; maar de band, die bij een gelijk bewustzijn kan bestaan, mag misschien worden vergeleken met wat u noemt: het Koninkrijk Gods of "In den hemel zowel als op aarde." Wat bestaat in de geest, moet op aarde tot uiting komen. Dit kan alleen, wanneer mens en geest tot eenheid worden. En elke kleine bewustwording van de mens - ook al kan hij zich dat niet realiseren - betekent voor ons dus een éénwording, het stichten van een rijk, het verwerven van een kracht, van een inzicht en een mogelijkheid.

Waar dit het geval is, zal voor ons een mens, die alleen op astraal gebied actief is, vaak een gevaarlijk element zijn. Wij houden er niet van dat mensen in hun bewustwording blijven steken bij deze halfmateriële vormgevingen, dit vreemde dwalen en deze voortdurend, vaak monstrueuze strijd. Zelfs wanneer zij in een vormwereld komen - b.v. in Zomerland - zijn ze voor ons eigenlijk minder belangrijk. Belangrijk worden zij pas, wanneer ze met ons tot een samenwerking kunnen komen. En deze wordt dan geformuleerd in wat men wel noemt de z.g. Broederschappen. Die Broederschappen hebben zelfs namen: t.w. de Bruine Pijen, de Grijsze Pijen en de Witte Pijen.

U zult zeggen: Hoe komen ze daar nu aan? Maar omdat de vorm van eigen vermogen en bewustzijn uitgedrukt zal zijn in 's mensen uitstraling - ook wanneer hij van uit de sferen actief

is - zijn er mensen, die slechts zeer ten dele bewust zijn. Ze hebben goede wil, maar geen werkelijke eenheid met de wereld van de geest. Zij kunnen onder leiding van anderen werken; en stelt u zich die dan maar voor als een soort Franciscaner broeder of zoiets. Maar deze "Franciscaners" zijn a.h.w. helpers, die mensen naar een plaats kunnen geleiden. Zij kunnen dus een geest geleiden, maar zij kunnen niet registreren, zij kunnen niet inwerken op een ander.

De broeders, die de grijze pij dragen, staan veel hoger. Zij hebben over het algemeen een innerlijke bewustwording verworven, waardoor zij de vormsfeer soms kunnen verlaten. Zij worden voor ons erg belangrijk, want zij zijn het die de mens "zijn nieuwe naam" kunnen geven. Dat klinkt natuurlijk dwaas, maar het betekent dat zij de wezensinhouden van een mens op waarde schatten en hernieuwd a.h.w. omschrijven. Het zijn dezen, die zich op aarde ook vaak ten dele bewust zijn van die activiteiten.

De Witte Pijen zijn degenen, die dicht bij een inwijding staan of een inwijding hebben ondergaan. Het zijn entiteiten, die uit de geest zowel op aarde als in andere sferen werkzaam zijn.

Die groepen zijn voor ons zo buitengewoon interessant en belangrijk, omdat zij:

in de eerste plaats betekenen een aanvulling van ons eigen streven;

in de tweede plaats voor zichzelf dus mensen of wezens vormen, die wéten wat zij doen;

in de derde plaats omdat zij - gezien het voortdurend contact, dat zij aan onze zijde hebben - de meest perfecte middelen zijn om mede te werken, wanneer het op aarde geschiedt.

Voor ons is het dus wel heel erg belangrijk, dat de mensheid bewust wordt. Onze waardering houdt ongetwijfeld verband met de activiteit, ofschoon die activiteit voor óns weinig of niets betekent. Zij is n.l. niet voor ons persoonlijk, zij is voor het geheel. Nu zal de grote vraag rijzen, of een bewustwording - gezien de tendens van deze tijd - alleen geestelijk kan plaatsvinden. Het antwoord is natuurlijk: Neen! Want in deze tijd moet een harmonie worden geschapen, waarbij de stof direct betrokken kan zijn.

In de tweede plaats rijst de vraag: zal deze bewustwording sneller geschieden dan in andere tijden? Het antwoord hierop is: Ja. Ten eerste is er de stuwning van geestelijke krachten en die van kosmische krachten. Daarnaast bestaat er voor de mens een steeds groeiende spanning. Hij ondergaat zoveel schokken in zijn eigen wereld en staat onder zo intense en zware spanningen, zowel van zenuwen als van zaken en wat dies meer zij, dat hij niet anders kan dan óf zich beroepen op zijn geestelijk innerlijk, zijn geestelijke krachten, dan wel onbewust en duister worden. Hij heeft geen kans om in heerlijke en gezapige rust verder te bestaan. Dus: positieve bewustwordingswaarden in deze tijd.

In de derde plaats: welke vorm van bewustwording kunnen wij in verband met de tendensen van deze tijd als de belangrijkste beschouwen? De persoonlijke bewustwording, die in de richting gaat van het aanvaarden van kosmische krachten; naastenliefde of het begrip kosmische genegenheid of liefde; het streven zonder zelfzucht.

Een vierde vraag, die u misschien ook nog zou kunnen stellen, zou dan luiden: Ja, maar wat kunnen wij in deze zin verwachten en wat kunnen wij doen? Verwachten kunt u dit: Alles wat op dit ogenblik in uzelf en in uw eigen leven is gebaseerd op een zo groot mogelijke innerlijke harmonie en een zo volledig mogelijke uitschakeling van alle strijdigheden, betekent voor u een intensifiëring van kracht; gelijktijdig waarschijnlijk een vergroting van welbehagen en zelfs ook welzijn.

Wat verder door u wordt gedaan is: Een persoonlijk en daarvoor de verantwoordelijkheid aanvaardend eerlijk streven en werken volgens de richtlijnen, die u als juist erkent.

Dit werken en streven zal - in verband met de tendens van de tijd - in toenemende mate het inzicht van anderen respecteren, maar zich daardoor nimmer laten remmen, tenzij die anderen er direct bij zijn betrokken. Het resultaat is dus, dat u zowel in daad als in beleving en zelfs in

de vorm en inhoud van uw eigen leven zeer sterk onder de invloed van de huidige heerser staat. Wat u in deze dagen bereikt, zal voortdurend voor u blijven bestaan, ook al verandert uw eigen wezen steeds, stoffelijk zowel als geestelijk.

Wanneer steeds andere tendensen u beïnvloeden geldt: wat u op een bepaald ogenblik bereikt - ook al zal het zich immer meer kenbaar herhalen - is iets, wat duurzaam is. Dat blijft in uw wezen bestaan en zal in de sfeer, waarin het past, een voortdurend actieve waarde blijven.

Dan, vrienden, krijgen we een heel typisch iets.

In een bepaalde sfeer vindt een uitbreiding van ervaring, van daadkracht en bewustzijn plaats als gevolg van een enkel ogenblik van stoffelijk beleven of denken misschien. Dit kan in verschillende sferen gebeuren en zal niet in alle sferen in dezelfde mate geschieden. Wanneer wij echter een bewustzijn hebben en een streven dat zoveel mogelijk sferen met elkaar kan verbinden, dus een zo groot mogelijke harmonie handhaaft, zullen al deze werkingen steeds in het "ik" als stuwkracht fungeren. Niet alleen de bewustwording, de persoonlijkheid, het innerlijk herscheppen a.h.w. van de kosmos wordt bevorderd, maar ook de ervaring van het Goddelijke en het kennen van het "ik". Toch zal de mens van ogenblik tot ogenblik veranderen en verschillen. De verwerving van een blijvende bewustwording is onder de huidige tendensen vaak het resultaat van een grote reeks wisselende en soms vaak tegenstrijdige belevingen en handelingen in de stof.

Dan nog een laatste punt.

Wanneer u dezer dagen aan spanningen wordt onderworpen, dan kunnen deze voor uw bewustwording dus - dat blijkt uit het voorgaande - zeer zeker dienstig zijn. Maar wij kunnen alleen verwachten dat een positieve werking uitgaat van spanningen, die wij ondergaan, als wij deze zelf op de juiste manier verwerken. De mens, die zich door de spanningen van deze tijd laat beheersen, zich erdoor laat overweldigen en er niet zover meester over is, dat hij zo nu en dan a.h.w. daarvan afstand kan nemen, zal in vele gevallen negatieve, althans disharmonische belevingen hebben. En deze belevingen hebben als resultaat een verminderd contact met de verschillende voertuigen, dus met de verschillende sferen en trillingsgebieden, waarmee hij in contact dient te staan. Men moet meester zijn - juist in deze dagen - niet over zijn omstandigheden (dat is onmogelijk), maar wel over zijn eigen houding daartegenover, zijn gebondenheid aan het gebeuren.

Gezien de toenemende vloed van gebeurtenissen, die uit de huidige constellatie zal ontstaan en het feit, dat deze invloeden niet alleen stoffelijk zijn maar zeker tot de Zomerland-gebieden doorwerken, vrienden, zou ik dan ook willen stellen: mens, wen je aan om in deze dagen je problemen en je zorgen (of ze nu Nieuw Guinea heten of zakelijk belang of onbegrip van anderen of politieke spanning of atoombom) te vergeten. Maak er een gewoonte van steeds weer tot uzelf te zeggen: "Nu wil ik mij hiermede niet bezighouden" en deze beslommeringen dan inderdaad ook terzijde, leggen.

Wanneer u n.l. deze beheersing hebt, bent u gemakkelijker in staat de noodzakelijke innerlijke harmonie op te brengen. Dan bent u in staat de meest gunstige werkingen in en rond uzelf tot stand te brengen en zult u toch voortdurend in direct contact kunnen blijven met uw eigen menselijke en materiële wereld, zonder dat daardoor de geestelijke bewustwording ook maar iets wordt geschaad en zonder dat er ook maar één gelegenheid tot verdere ontplooiing van het "ik" en van de zelfkennis verloren gaat. Geloof mij, het bewustzijn, dat in deze tijden wordt verworven, is uitermate belangrijk en groot. Maar het is de mens zelf, die bepaalt wat er voor hem of haar uit voortkomt.

Begrijp ook zeer wel, dat wat op het ogenblik úw weg is, niet altijd de weg van anderen zal zijn; of omgekeerd. Beperk u dus tot een samenwerking daar, waar u erkent dat harmonische waarden reeds bestaan.

Verwacht niet dat ze blijvend zijn, ook al zal de eerste jaren misschien een blijvende harmonie nog gemakkelijk te vinden zijn.

Verwacht zelfs niet dat deze dingen een overwinning kunnen betekenen.

Het zijn alles voorbijgaande gebeurtenissen. De groep waarmee u samenwerkt, is een voorbijgaande groep. Op het ogenblik dat harmonie mogelijk is, is samenwerking goed en noodzakelijk; geestelijk en stoffelijk. Op het ogenblik dat de samenwerking niet meer bestaat, dienen wij dit terzijde te leggen en ons wederom te wijden aan de nú bestaande harmonie. De tendensen van deze tijd maken dit noodzakelijk. En de eigen bewustwording vergt, dat deze tendensen zoveel mogelijk gebruikt worden om op elk trillingsniveau, in elke sfeer, een zo snel en volledig mogelijke uitbreiding van eigen bewustzijn te verwerven.

OORLOGSASPECTEN

De mens, die als eenvoudig burger leeft, heeft een zeer bijzondere voorstelling van de waarde van oorlog. Hij ziet deze als voortdurende gewelddadigheid en als een voortdurend element van spanning. Een ieder, die soldaat is geweest, weet dat oorlog eigenlijk één ogenblik van intens leven is, gevolgd door weken van ellende en verving.

De mens, die als burger leeft, stelt zich voor, dat oorlog sterk verschilt van het gewone maatschappelijke leven. Maar er bestaat eigenlijk geen werkelijk groot verschil tussen beide. Het grote verschil tussen het maatschappelijk leven en de oorlog is wel, dat alles wat je in de maatschappij alleen maar denkt, je in een oorlog moet doen, omdat anderen het denken. Je denkt in de burgerwereld altijd dat je vrij bent. Dat is net zo'n grote illusie als de mogelijkheid tot vrijheid van handelen van een soldaat. Oorlog is een voortzetting van het maatschappelijk leven en niet een afwijking daarvan.

Ik wil proberen om de aspecten van de oorlog in enkele beelden uit te drukken.

Stel: er zijn vijf mensen. Deze vijf mensen delen een erfenis. Zij denken dat alle stukken ongeveer even waardevol zijn. Daarom beginnen ze met een verdeling en ieder zegt, dat hij tevreden is. Nu blijkt na enige tijd, dat er een schilderij bij is van een bekende schilder, een Van Dijck, een Rubens of een Rembrandt. Dan zeggen de anderen opeens: "Wij gaan niet meer met die verdeling akkoord. Wij willen ook ons deel hebben." Daar komt dan een grote ruzie van. Zij gaan naar een gerechtshof. Maar als de rechter hun mening niet deelt, blijven ze toch vijanden. Eens waren ze goede vrienden, ze waren het met elkaar eens; maar nu komt de gedachte: een ander heeft meer dan ik. En daarom wil ik die ander "nemen". En misschien ontmoet ik hem op straat, dan schiet ik hem dood of geef ik hem een pak slaag; of - als ik dat niet durf - treiter ik hem alleen maar.

Principieel is dat precies hetzelfde als oorlog. Een oorlog bestaat tussen een groot aantal staten. Er zijn verschillende punten, waarover zij het onderling eens zijn. Maar een ieder wil meer hebben dan een ander. Wanneer er dus werkelijk iets te verdelen valt, dan komt daaruit strijd voort.

Een burger is bang voor de politie. Maar de staat behoeft daarvoor niet bang te zijn, want er is geen enkele macht op de wereld, die kan zeggen: "Jij moet ophouden met jouw oorlog." Geen macht, die dat kan doen. En zo is elke staat ongebonden, ongeremd en begint haar strijd. Nu zal menigeen zeggen, dat de meeste oorlogen worden gevoerd uit een ideëel oogpunt; dat het gaat om een ideaal. Maar als je het goed nagaat, blijkt dat deze idealen eigenlijk naar eigen goeddunken worden geïnterpreteerd. Het zijn belangen, die men heeft en waaraan men een mooiere naam heeft gegeven. Bij een oorlog is eigenbelang of angst voor de tegenstander altijd het werkelijke motief. Alle idealen, die daaromheen worden geweven, zijn alleen maar de verpakking, waarin dit wordt verhuld. Wanneer u nu hoort van geweld, dan voelt u dat u daartegen iets moet doen en dan denkt u ook aan geweld. Maar u moet heel goed begrijpen: op het ogenblik dat een mens geweld met geweld beantwoordt, vergroot hij de strijd. Wanneer ik een onrecht met een ander onrecht tracht uit te wissen, dan veroorzaak ik in feite een nog veel groter onrecht.

Een recent voorbeeld van deze situatie kunt u vinden in Korea. Daar waren dus de communisten en wat men noemde: de democratische partij. Maar nadat de oorlog daar was uitgevochten voor de vrijheid, werd in feite Zuid-Korea even sterk dictatoriaal geregeerd als Noord-Korea, met precies dezelfde methoden.

Op het ogenblik dat men in Kongo ingrijpt om vrede te stichten, ontstaat er een oorlog, die veel verschrikkelijker is en waarbij veel meer slachtoffers vallen en er veel meer belangen worden aangetast, dan wanneer men daar de zaak eenvoudig had afgesloten en gezegd: zoek het zelf maar uit.

Begrijp dus goed, dat elke oorlog en elke voorbereiding daartoe eigenlijk is: Het tot stand brengen van een noodzaak tot ongerechtvaardigd geweld. Er bestaat geen enkele rechtvaardiging voor deze dingen. Wanneer u in deze tijd leeft, zult u zien dat er steeds meer mensen gaan zeggen: "Wij moeten geweld niet geweld beantwoorden. Wij moeten ingrijpen." Maar zij grijpen verkeerd in.

Wanneer er een muur wordt gebouwd in Berlijn, is het heel redelijk, dat je er een ploeg mensen aanzet om hem af te breken. Als je dat meteen doet, is er een grote kans, dat de muur niet wordt gebouwd. Laat je die muur eerst afmaken en ga je dan anderen helpen erover te ontvluchten en dan proberen voor jezelf de toegang te forceren, dan komt er oorlog van. Handelen zonder geweld, alleen door je eigen rechten kenbaar te maken, is niet een ander met geweld te lijf gaan. Dit heeft men nooit begrepen. Men heeft altijd gedacht, dat wij moeten kiezen tussen de uiterste gewelddadigheid en een absolute toegevendheid.

Wanneer wij in Nederland zitten en in Nederland bestaat de gedachte: Wij moeten niets doen tegen Indonesië dan moeten wij ook helemaal niet spreken met Indonesië, wij moeten dus ook niet handel drijven met Indonesië. Wanneer een ander dit wil doen, dan zal hij erop moeten rekenen, dat hij bij ons meer moet betalen, als hij met ons handelt. Dat kost natuurlijk veel. Maar als je er die kosten voor over hebt, word je gerespecteerd. Wanneer je je met geweld wilt verzetten of gaat intrigeren, of je laat je omkopen, dan zul je ten slotte altijd de verliezende partij zijn. Zolang oorlog een eenvoudige zaak was, waarbij je in beperkte omvang geweld gebruikte om voordelen te behalen, was het een niet erg mooie, maar menselijk aanvaardbare methode om rijker te worden. Niemand kan werkelijk rijker worden door oorlog. Daarom heeft men de aspecten van de oorlog veranderd en gewijzigd in een oorlog van vreesaanjaging. Geloof mij, als je nu een atoombom laat vallen, doe je minder schade dan door voortdurend op te hitsen tot vrees en haat, wat op het ogenblik overal gebeurt.

Iemand, die een ander vreest, anderen haat, is een ongelukkig mens. Het is een mens, die niet meer redelijk kan handelen. Het is een mens, die eigenlijk gedeeltelijk dood is. Zo is de z.g. koude oorlog van deze dagen in vele opzichten even erg of nog erger, dan al de oorlogen aan de fronten van de laatste tijd in 1941-1945 en 1914-1918. Want in die oorlogen was het einde te overzien, was er een bepaald doel gesteld.

In deze moderne koude oorlog is geen enkel doel te stellen. Het is of de vijand steeds verandert; en wie vandaag vriend is wordt morgen vijand en omgekeerd. Er is geen enkel recht. Je wordt voortdurend gedwongen meer voor de verdediging te betalen; je wordt voortdurend angstiger; je lijdt steeds meer door onrust; je doet voortdurend meer dingen, die eigenlijk verkeerd zijn. Je komt tot een levenswijze, die absoluut niet normaal is en die niet meer voor een mens past. In plaats dat een mens met een kogel wordt gedood in een enkel uur, wordt hij nu gedood in enkele jaren door zenuwspanning.

Dit zijn aspecten van de oorlog, waar de mensen niet aan denken. En in deze dagen, de tijd waarin u leeft, zal juist deze eigenaardige methode van de koude oorlog intenser worden gebruikt dan de warme oorlog. Men heeft geen belang bij een werkelijke oorlog. Ze levert niets op. Alleen een koude oorlog, waarmee je steeds weer wat kunt winnen, is van belang.

Maar deze vraagt meer dan dode steden. Ze doodt de zielen van mensen. Dus wanneer u eraan wilt beginnen de oorlog voor uzelf te ontleden, moet u zeggen: Er is nooit een mens, die je kunt haten. Er is geen situatie op deze wereld, waarin niet iets goed kan zijn. Overal is er een zekere eerlijkheid en redelijkheid. Maar wij willen deze niet erkennen en anderen durven die niet te uiten. Er zijn geen vijanden. Je kunt zeggen: Indonesië is slecht tegen Nederland. Wel, dat zal wel zo zijn. Maar daarom is een Indonesiër nog geen slecht mens, ook wanneer hij zich niet meer bij u thuis voelt en zich anders gedraagt dan u zou willen.

Je kunt zeggen: Een Rus kan een heel goed mens zijn, ook wanneer hij op dit ogenblik voor ons niet past en niet weet, hoe hij zich tegenover ons moet gedragen. Leer elkander kennen

en je doodt de oorlog. Dat wordt overal verkondigd. Maar tegelijkertijd maakt men het elkaar onmogelijk elkaar te kennen. Het is goed om te spreken over "goodwill-actions" en over de strijd voor de vrede. Maar een strijd voor de vrede kun je niet uitvechten met geweld. Je kunt hem alleen voeren door je medemens te begrijpen. Dit kun je bereiken door te weigeren ook maar iets te doen te hebben met dingen, waarvan je erkent dat ze tot geweld zullen leiden.

Oorlog is het verzet van de onmachtige tegen de begeerten van anderen; of het is de begeerte van de machtige ten koste van hen, die zich niet kunnen verdedigen. Er is geen enkele mogelijkheid dat oorlog ooit zal ophouden te bestaan, zolang een mens méér wil hebben dan een ander; zolang een mens denkt, dat hij meer weet dan een ander.

Wanneer de oorlog meer gemechaniseerd wordt, dan wordt het doden nog veel gemakkelijker. Als jij niet ziet wat er gebeurt, als je een raket afvuurt - ook al gaat een hele stad in bloed, angst en puin ten onder - dan druk je rustig verder op knoppen. Je hoeft er toch niet verder aan te denken. Ik weet het zelf. Ik heb bommen gegooid. Bommen op steden, die zijn ten onder gegaan. Maar een bom richten en een lichtpunt zien is heel wat anders dan mensen zien, vrouwen en kinderen, die omkomen in vlammen, die sterven aan de scherfwonden onder het puin van hun ingestorte huizen. Wanneer je weet wat geweld is, wanneer je weet wat oorlog werkelijk kan zijn, wanneer je begrijpt hoe ophitsing, hoe pogingen om anderen tot haat te brengen ook geestelijk de mens aantasten, dan wil je geen oorlog meer. Dan wil je geen geweld. Dan vraag je je af: Wat is de enige weg om zonder oorlog te leven.

Friends, ik heb zelf gezegd: Ik ben schuldig geweest. Ik heb bommen gegooid op woonsteden. Niet op fabrieken maar op woonsteden, omdat men mij zei, dat dat goed was. Laadt geen schuld op u door te denken dat wat anderen u zeggen te doen, goed is. U kunt oorlog alleen bestrijden door alles te weigeren, wat ermede in verband staat.

Dat gaat heel wat verder dan je denkt. Wanneer je weet dat soldaten verpleegd worden, dan kun je zeggen: dat is mensenliefde. Ja, voor mij persoonlijk, wanneer ik er één ontmoet, zal ik hem helpen. Maar ik laat mij in zo'n geval niet organiseren, om iemand te helpen. Want dan rekent een ander erop dat ik helpen zál. Hij kan berekenen, dat ik helpen zal en hij kan meer geweld gebruiken. Wanneer ze tegen je zeggen: "Wij moeten ons verdedigen; kom en help mij een wal op te werpen; of graaf een schuilkelder," dan klinkt het misschien dwaas om te zeggen. "Neen, dat moet je niet doen." Maar er wordt gerékend op wat jij doet. Wanneer je voldoende schuilkelders hebt gegraven, dan zegt een ander: "Nu kunnen wij zonder al te groot risico een luchtoorlog beginnen."

Al wat voert tot geweld is oorlog; en niet alleen maar het grote geweld van bloed en kogels en bommen. Realiseer u - zoals mijn vrienden altijd zeggen - dat geweld niet wordt geboren uit de wil tot geweld, maar uit het gevoel, dat men zich daartegen moet verdedigen. Begrijp heel goed, dat de haat niet wordt geboren uit de wil om te haten, maar uit de angst voor een ander of de onwil om diens standpunt te begrijpen.

Probeer om volkomen vrij en persoonlijk te denken. Neem steeds je eigen beslissingen, waar het je mogelijk is en zover als je kunt. Dan maak je oorlog onmogelijk. Want begrijp wel, een soldaat is een mens, die vecht; niet omdat hij vechten moet, maar omdat hij niet anders meer weet. Een mens, die zich begint te verdedigen, zal moeten aanvallen. Ook de soldaat, die niet wil vechten, staat voor de keuze: zij schieten mij kapot of anders schiet ik hen kapot. Wanneer je het zover laat komen, dat je een mens als tegenstander accepteert, dan heb je oorlog geschapen. Wanneer je weigert een mens of een kracht of een wezen als tegenstander te zien, dan heb je vrede geschapen. Wanneer je persoonlijk steeds doet wat goed en wat recht is voor iedereen, maar nimmer in een verband, waarin je verplicht bent, waarin ze op je kunnen rekenen, dan doe je het beste tegen elke oorlog, tegen alle dwaasheid.

Wanneer je je aan een partij bindt, wanneer je je bindt aan de één of andere richting of instantie, dan ben je daardoor macht. Want er kan op jou worden gerekend. Maar indien jij een partij alleen maar aanhangt, als jij vindt dat ze goed is en nooit omdat ze die partij is, dan is die partij machteloos, dan ben jij de macht. En wanneer jij zegt "vrede", dan kan zij niet roepen "oorlog". Maar als je zegt: "Die partij zal het wel goed weten, dus stem ik op haar," dan kan zij zeggen "ik wil oorlog." De geestelijke waarheid van deze tijd, wat betreft "aspects

of war", is dit: Dat de mens niet meer voor zichzelf de aansprakelijkheid wil en durft aanvaarden voor wat hij doet. Dat hij steeds zegt, dat een ander dit wel zal weten. En een ander moet dat beter inzien dan hijzelf. En hij is alleen maar verplicht te werken voor anderen, maar niet om zich af te vragen, of dat goed is.

Wanneer je je eigen leven leeft, dan dood je de oorlog en dan doe je jezelf leven.

Wanneer je zelf je wetten stelt, goed en eerlijk en nooit om een ander te schaden, dan dood je het geweld, dan breng je de waarheid in de wereld. *"War is a lie that kills men."*

Deze dagen zult u meer horen over oorlog en opstanden en al wat erbij komt. Begrijp dan, dat dit niet iets is, waarmede je iets te maken hebt. Ik heb te maken met rechtvaardig en goed te zijn voor mijn medemensen. Maar ik mag zelfs geen partij kiezen. Want kies ik partij, dan breng ik geweld, dan ben ik een slaaf.

Well, may be that, iemand zegt: "That is neutralism." En dit is niet passend voor de O.D.V. Maar ik wéét wat oorlog is. Ik heb de jongens gezien, die gestorven zijn. Degenen, die nu nog de slachtoffers zijn van de haat van anderen in ónze wereld. Ik heb gezien, nadat ik dood was, hoe ellendig wreed ik zelf ben geweest zonder het te weten. Geloof me, ik weet wat oorlog is, beter dan jullie. En ik weet wat er achter zit, beter dan jullie dit beseffen.

Neutraal zijn wil zeggen: je niet laten exploiteren door anderen om onrecht te doen. Dat is neutraliteit. Leer verdragen dat anderen anders zijn dan jij. Vraag niet steeds "the biggest part of the pie." Vraag voor jezelf alleen: genoeg om te leven en gelukkig te zijn. And no more, than that." That can kill wars. U kunt oorlog doden door er niet in te geloven en door geen enkele aansprakelijkheid te aanvaarden voor iets, wat samenhangt met oorlog.

VERTROUWEN

Kan een mens, die zichzelf niet kent, zichzelf vertrouwen?

Kun je bouwen op een wereld, waarvan je geen meester bent en waarvan je zelfs de aard, het wezen niet kunt doorgronden? Het is u niet vergund om werkelijk te vertrouwen op feiten en op weten. Het vertrouwen is steeds gebaseerd op het vergeten van de beperkingen, die menselijk bestaan. Het vertrouwen is misschien een waan, een positieve gedachte, die als een kracht uitgaat en een antwoord wekt, dat het vertrouwen waardig is.

Vertrouwen wil zeggen: positief denken en positief leven. Wanneer ik steeds het beste verwacht en al mijn krachten geef om anderen het beste te geven, dan zal het leven mij moeten antwoorden met een macht van goed; ook al zal dat goed niet daar ontstaan, waar ik het juist verwacht. Dan kan ik bouwen, niet volgens mijn eigen regels en ideeën, maar volgens de wetten van de wereld en de natuur, die mij beantwoorden.

De akkoorden, die de kosmos aanslaat, kan ik niet scheppen, maar ik kan erop vertrouwen, dat mijn persoonlijkheid daarin kan leven. Ik kan vertrouwen op het licht en de kracht, die steeds om mij is. Ik kan als mens en als geest steeds weer stellen: Slechts wanneer ik zelf steeds het goede en het lichtende ben en voor mij zie en uit mij voortbreng; wanneer ik niet aanneem aarzeling te zijn, verwerping of stilte, een weigering tot antwoord; wanneer ik niet aanneem "hier is volgens mijn eigen denken onrecht geschied" maar zeg: het begrijpen is mij niet gegeven, maar ergens leeft het goede; ik heb vertrouwen in het leven en al wat erin bestaat (in de zin van al wat het "ik" ondergaat en al wat van mij kan uitgaan); dan kun je vol vertrouwen in die wereld staan en in die wereld strijden.

Vertrouwen.

Hoe vaak spreekt men niet van God. Maar wie durft zijn God zozeer te vertrouwen, dat hij leeft naar de wetten van die God, zonder voorzorgen, zonder zich een afweer te bouwen tegen een wereld van geweld? Men gelooft in de liefde van God. Waarom dan je teweer te stellen tegen het lot? Waarom dan de strijd niet met het zwaard van de geest en je meesterschap over het eigen "ik" gestreden, maar met de dood?

Wie vertrouwen heeft beseft: In mij leeft een kracht: God. Om mij is een kracht: God. Mij verheft een kracht: God. Ik ben vrij: door God.

Want God is de zin van alle dingen. God is het, waarop ik vertrouw, niet op de mensen. God is waarop ik bouw en niet op de geest. God is de kracht en de enige kracht, die mij altijd kan en zal antwoorden. Hem vertrouw ik. En mijn vertrouwen op God zal worden beantwoord uit mens, geest en sfeer; uit al wat is.

Het vertrouwen is meer dan niet te wantrouwen. Vertrouwen is een aanvaarding zonder voorbehoud. Want slechts wie zijn Schepper zó vertrouwt, dat hij het leven zonder voorbehoud aanvaardt, zichzelf aanvaardt zonder voorbehoud, die kan zeggen: "Waarlijk, ik heb vertrouwen". En wie zo vertrouwt wordt daarin nooit beschaamd.

Vrienden, ik hoop dat ik u door deze kleine beschouwing als besluit van deze bijeenkomst duidelijk heb gemaakt waarom het gaat; zowel bij de bewustwording in deze tijd als bij oorlog of geen oorlog, bij geestelijke vooruitgang of het bereiken van iets. Het is ons vertrouwen op het goede, dat iets goed is, dat iets juist is en daarnaar te leven, dat het goede voor ons schept, dat ons het grote openbaart en dat ons een lichtende wereld doet binnentreden. En niets anders maakt het ons mogelijk de wegen te gaan, die gevraagd worden door de Heerser van de tijd en door ons eigen wezen met al zijn innerlijke beroering. Niets anders maakt het ons mogelijk onze kosmische taak door alle tijden op de juiste wijze te vervullen dan juist dit ene: vertrouwen in de Kracht, Die ons voortbrengt.

DERDE LES - AANPASSING AAN DE NIEUWE TIJD

Wanneer wij ons met deze nieuwe tijd bezighouden, zal ons duidelijk zijn, dat op aarde ook andere, geestelijke invloeden de bovenhand gaan krijgen. De aanpassing in de stof alleen kan nimmer voldoende zijn. Wij hebben reeds in voldoende mate op deze aspecten gewezen en hedenavond zou ik dan ook graag dit deel van onze leringen willen afsluiten met een bespreking van de geestelijke tendensen, die wij kunnen verwachten en van de reacties, die voor de mens daarbij de meest redelijke en logische zijn.

Dan gaan mijn gedachten onwillekeurig uit naar de vele mensen, die op het ogenblik in verband met de astrologisch belangrijke datum van 4 februari in oproer en opstand zijn. Zij hebben zich allen verdiept in een gebeuren, dat door sommigen zuiver materieel, door anderen zuiver geestelijk werd geïnterpreteerd. Daarbij hebben zij zich laten beïnvloeden door de huidige grote controversen. In deze dagen vindt n.l. een directe kruising van invloeden plaats, waarbij een sterke stijging van de invloed van Aquarius gelijktijdig een zeer sterke daling van alle andere, tot nu toe heersende invloeden ontmoet. De geest zal hierbij geneigd zijn om meer de richting van het mystiek beleven en het mystiek denken uit te gaan. Dit is logisch, want de geest zelf weet dat innerlijke verdieping en daardoor het bereiken van geestelijke begaafdheid en inzicht in het bestaan van andere werelden, bovenal echter het beleven van het nieuwe licht, dat sommigen ook het Oerlicht noemen, noodzakelijk is.

Toch blijkt het, dat voor de mens op aarde de aanpassing aan een zuiver mystiek inzicht vele problemen met zich brengt. Het is nu eenmaal niet mogelijk opeens een geheel bestaan te veranderen en - eventueel geleid door geestelijke impulsen - te komen tot een buiten de stof om beleven van hogere krachten. U zult inzien, dat dit een groot probleem kan vormen juist voor hen, die meer gevoelig zijn of voor hen, die gewend zijn zich buitengewoon sterk op geest en geestelijke leiding te oriënteren.

Ook in de geest zijn er bepaalde groepen, die beseffen dat deze verandering op aarde niet onmiddellijk mogelijk is en dat wij ook niet het mystieke element in de komende tijd te sterk op de voorgrond mogen schuiven. Er is behoefte aan praktijk, praktische aanwijzingen, praktische richtlijnen, die niet tegen datgene ingaan, wat op het ogenblik op aarde bestaat, maar het bestaande aan een nieuwere en op den duur ongetwijfeld meer esoterisch-mystieke richting van leven aanpassen.

Allereerst dan de punten, die volgens de geest buitengewoon belangrijk zijn voor een praktische aanpassing.

De mens, die zich in deze dagen voortdurend heeft laten leiden door de meningen en het gezag van anderen, wordt geconfronteerd met de ondoelmatigheid daarvan. Hij zal zich in vele gevallen misleid gevoelen en een toenemende onrust beleven, die hem dwingt niet alleen uiterlijk maar ook innerlijk revolutionair op te treden. Een omwenteling, die ook innerlijk gewelddadig is, veroorzaakt echter een spiegelbeeld van het oude. Als wij de dictatuur van het materiële denken willen vervangen door die van het vergeestelijkt denken of van het mystiek beleven, komen wij niet verder. Wij hebben dan, ten slotte precies hetzelfde behouden. Daarom kunnen wij hier misschien wijzen op de Franse revolutie, die - gezien de vele ontwikkelingen in deze tijd - daarvoor wel een bijzonder geslaagd en goed voorbeeld kan zijn.

Toen het volk eenmaal zijn dictatuur had gevestigd, werden dezelfde onregelmatigheden en wreedheden, die onder het gezag van de koning en zijn hovelingen tegenover enkelen plaatsvonden, uitgebreid tot de massa. Dit werd omgezet in een massaal onrecht, dat echter niet alleen tot de tegenpartij beperkt bleef, maar ook vele van de meest gunstige, sterkst denkende en meest realistische elementen van het volk deed ondergaan.

In de geest zijn wij ervan overtuigd, dat een dergelijke revolutie ten koste van alles moet worden voorkomen. Liever tien stoffelijke revoluties dan één revolutie, waarbij de geest tracht

zich hetzelfde gezag aan te matigen, dat op het ogenblik de materiële wetenschap, het materiële denken en de materiële belangen bezitten.

Een tweede punt, dat voor de geest van buitengewoon belang kan worden geacht, is de wijze waarop de inwijding van het individu moet geschieden.

Het is logisch dat, zodra een mens enige geestelijke rijpheid heeft, hij in een wereld moet worden binnengeleid van nieuwere en ruimere begrippen, zuiverder persoonlijkheidsuiting, waarin geestelijke en stoffelijke aspecten van het leven bovenal doelmatiger worden verenigd. Maar een dergelijke inwijding te voltrekken als een verheffing boven de menigte doet een soort klasse van geestelijke miljonairs ontstaan, die dan van hun kant - ongetwijfeld met de beste bedoelingen - de onbewuste massa zullen trachten te regeren. Een inwijding, die een verheffing boven de massa inhoudt - hetzij in krachten, capaciteiten of weten - is daarom, althans voor een groot gedeelte van ons, die in de geest dit alles bestuderen, niet aanvaardbaar. Wij gaan uit van het standpunt, dat de mens een uitbreiding van zijn eigen leven en bewustzijn moet ondergaan, waardoor hij niet de meerdere van zijn naasten wordt, maar een aanvulling voor hun onvolkomenheden kan zijn. (De onvolkomenheden van deze naasten dus.) Dit kan o.i. het best geschieden door:

1. De mens op te voeden tot een inzicht in het juist gebruiken van stof en stoffelijke mogelijkheden volgens een innerlijk denken en geloof.
2. Door die mens steeds sterker bewust te maken van de innerlijke krachten, die in hem bestaan en hem te leren de ze in zijn eigen omgeving te uiten; daarbij echter het persoonlijke machtswoord terughoudende, waardoor een directe persoonlijke machtsuitoefening niet mogelijk is, maar wel een door het "ik" op het goede gerichte beïnvloeding.

Wij menen voorts, dat een dergelijke inwijding noodzakelijk moet inhouden een contact met de groot-lichtende Kracht, die in deze tijd als regeerder gaat optreden en door deze Kracht met het direct goddelijke Licht of Oerlicht. Het totaal van de inwijding zou dan in westerse termen kunnen worden omschreven als: een innerlijk vereenzelviging van de ingewijde met de Christusgeest, een bewuste en absolute dienstbaarheid daar, waar dit noodzakelijk is en gelijktijdig een vermogen tot het scheppen van grotere harmonie rond zich, waar dit wenselijk lijkt. Naast deze beide problemen is er dan nog een derde punt: kunnen wij in de komende tijd uitgaan van een onmiddellijke vernieuwing in religieus opzicht?

Ongeacht kleinere groepen, die menen dat dit absoluut en direct noodzakelijk is, zijn wij voor het merendeel ervan overtuigd, dat de mens een directe en grote religieuze hervorming niet ineens zal kunnen verwerken. Er zijn te veel eenvoudige gelovigen; er zijn te veel mensen, die niet dénken over hun geloof, maar het accepteren zonder meer. Die vernieuwing zou voor hen een absolute verwarring betekenen. Een langzame hervorming moet tot stand worden gebracht. Dit kan geschieden door enerzijds binnen de kerken de beïnvloeding door de geest aanmerkelijk te vergroten; anderzijds deze kerkelijke organisaties er toe te brengen hun stelregels en handelwijzen enigszins te herzien. Dat wij daarbij met de nodige moeilijkheden moeten rekenen, zal u duidelijk zijn.

Hier hebt u 3 punten, die door ons alle van het allergrootste belang werden geacht. Kwesties, die voor een groot gedeelte reeds op het ogenblik tot uitvoering komen en zich dus in een beginfase van ontwikkeling bevinden. Maar nu staat ú in deze tijd en ondergaat deze invloeden. U zult dus heel vaak dingen zien, die u verbluffend of onredelijk lijken. U zult ontdekken, dat in een bepaalde kerkelijke organisatie plotseling gedachten tot uiting komen, waarvan ge zegt: "Ja, maar dit is de nieuwe tijd."

Dat is juist. En ge zult u geroepen voelen om u tot een dergelijke organisatie te wenden. Maar doet ge dit, dan zult ge anderzijds een groot aantal beperkende bepalingen moeten accepteren, die voor u en uw geestelijke ontwikkeling zeker niet aanvaardbaar zijn.

Hier is dan punt 1. a.h.w. al direct voor ons als zeer belangrijk naar voren gekomen.

Wij moeten zelfstandig zijn. Wij moeten zelfstandig denken. En wij moeten een zelfstandige samenwerking vinden met de geest, die geen enkele tegenstrijdigheid met onze vorige

opvattingen inhoudt, maar daarvan een gezonde uitbreiding is. Alles wat de geest ons op het ogenblik kan geven en zeggen, moet een onderwerp zijn van onderzoek. Wij moeten van ons standpunt uit zeggen: Wij weten, dat in de geest een aanpassing aan Aquarius gemakkelijk mogelijk is, maar wij kunnen deze als mens niet onmiddellijk en volledig volbrengen. Wij moeten uitgaan van datgene, wat voor óns aanvaardbaar en begrijpelijk is; datgene wat wij zowel met ons gevoel als met ons denken kunnen verwerken en aanvaarden.

Veel werkelijke en schijnbare tegenstrijdigheden zult u in deze tijd ontmoeten, ook in stoffelijke ontwikkelingen. U zult ze ontmoeten in leringen, die worden verstrekt. U zult u steeds afvragen: "Maar hoe is dit nu eigenlijk met de geest? Zij zegt dingen, die ik niet met elkaar in overeenstemming kan brengen. Het is mij niet mogelijk een vast standpunt in te nemen. Ik vind nergens een vaste en onveranderlijke richtlijn." Deze moeilijkheid wordt door ons wel degelijk beseft. Maar dingen, die nú onverenigbaar lijken, zullen dat over enkele jaren niet meer zijn. Dingen, die nú met elkaar in strijd schijnen te zijn, blijken later een aanvulling van elkander te zijn. U als mens kunt de leiding van de geest slechts aanvaarden in overeenstemming met uw eigen wezen. U moogt u niet met dergelijke strijdigheden gaan bezighouden, als zij door hogere waarden uit de geest tot u komen. U moet zelf een keuze doen, zelf een voor u logisch en passend schema vinden.

Luisteren kan geen kwaad, zegt men altijd. Maar luisteren betekent ook: niet slechts een antwoord voor jezelf vinden, maar de ander ook begrijpen. Want alleen dan is er werkelijk van een communicatie sprake. Tracht te begrijpen wat de geest, die u in deze dagen benadert, eigenlijk wil. Begrijp, hoe zij - gedreven door haar eigen snelle ontwikkeling in de richting van het meer mystieke beleven - vaak sprongen neemt, die u niet kunt volgen. En wees nuchter. Wat ge in uzelf beleven kunt, is waardig om te worden uitgedragen en beleefd. Maar wat ge niet kunt verwerken, wat voor u onlogisch en tegenstrijdig is, dat kunt ge beter nog een wijle terzijde stellen. Wanneer ge in deze dagen inwijding zoekt, zult ge al evenzeer moeilijkheden ontmoeten. De nadruk zal in vele gevallen sterk magisch zijn, want de wisselwerking tussen de werelden van de geest en de stof neemt nu eenmaal toe. Het is niet te voorkomen, dat het huidige occulte gebeuren in steeds sterkere mate deel van het normale leven gaat worden. Maar het is een ontwikkeling, die jaren vergt, vele jaren misschien. Uw inwijding is een voorbereiding op wat gaat komen.

Begrijp wel, dat de dienstbaarheid, die ge daarin vindt, de mogelijkheid nú een ander te helpen, belangrijker is dan alles innerlijk volledig te verwerklijken wat u wordt geleerd. De lering komt later tot haar recht. Maar zoals ge ook vele malen de tafels van vermenigvuldiging zonder begrip zult hebben opgezegd, voordat het u duidelijk werd hoe groot hun hulp bij het rekenen kan zijn, zo zult ge ook vele malen bepaalde magische aspecten en principes moeten ervaren en vele malen moeten worden geconfronteerd met bepaalde esoterische stellingen, eer het u duidelijk zal worden, dat dit slechts de elementen zijn, waarmee ge in uzelf kunt gaan rekenen.

Stel u uw inwijding nimmer voor als een vervreemding van de wereld of van de mensheid. Het gevaar is groot. Want juist in deze dagen zullen velen geneigd zijn zich los te maken van de mensheid. En wie zich van de mensheid losmaakt, staat alleen en blijft achter. Neen, gezamenlijk mét de mensheid en verbonden met de mensheid, maar zeer bewust van de werkelijke waarden in die mensheid zult ge moeten leven. Dan krijgt uw inwijding haar ware betekenis.

Eén aspect, dat wij in deze dagen in de geest nogal eens over het hoofd zien, is de menselijke neiging in paniek en angst te geraken en tot onbegrip te komen. Wanneer wij zeggen: "Dit is een belangrijke tijd," dan menen wij dit werkelijk; maar wij menen niet, dat het een tijd is, waarin deze wereld zonder meer ondergaat.

Wanneer wij zeggen: "4 februari is een zeer belangrijke datum, waarop veel zal gebeuren," dan betekent dit, dat die datum het kruispunt van machten is, waardoor een totaal nieuwe ontwikkeling op aarde zich veel sterker zal doen kennen en dat de conflicten, die door het elkaar kruisen van twee tendensen ontstaan, de toekomst vooral in materieel opzicht voor een gedeelte vorm geven. Maar dat betekent niet, dat er iets is om werkelijk te vrezen. Wij vergeten vaak hoe snel de mens geneigd is om het slechtste te denken. Daarom kan de

leidinggevende geest zich soms vergissen. Niet in de betekenis van hetgeen zij zegt, maar wel in de interpretatie, die daarvan op aarde wordt gegeven. Zolang dergelijke verwarde toestanden blijven bestaan, zal deze fout blijven voorkomen.

Indien wij ons aan de tijd, waarin wij op aarde leven, willen aanpassen, dan zullen wij daarmee als mens in de stof rekening moeten houden. Het zijn de achtergronden, die belangrijk zijn; niet onze interpretaties, welke deze dingen onmiddellijk tot feiten willen maken. De kwestie van verkeerde interpretatie speelt en zeer grote rol, zodra het gaat om het geheel. Voor jezelf kun je een verkeerde conclusie trekken en leren, dat deze uitleg verkeerd is. En daarmee heb je dan geleerd en je bent wijzer geworden; het proces der bewustwording gaat voort. Maar als u een verkeerde interpretatie geeft, die de gehele wereld betreft, dan zal daardoor uw gehele wereldbeeld veranderen en vervalst worden. Wees zeer voorzichtig, want menig droombeeld zal in deze dagen in u opkomen, dat onwerkelijk is, omdat ge iets, wat voor u persoonlijk volledig waar en geldend is, hebt gezien als iets, wat de gehele wereld omvat. Mag ik u daarom de volgende raad geven?

Alles wat door de geest wordt gezegd - of het nu een waarschuwing is of een lering - moet ge alleen op uzelf van toepassing beschouwen en nimmer op het geheel. Wordt er iets nadrukkelijk gezegd, dat betrekking heeft op de gehele wereld, beschouw het dan alleen als een invloed, die in uw eigen leven kenbaar zal zijn, maar nimmer als een definitieve vastlegging van een gebeuren. Daardoor zult u misschien bepaalde prognoses missen en pas later beseffen wat ze betekenen, dat is waar. Maar is het belangrijk om de toekomst te kennen? Of is het belangrijk om nú praktisch en juist te werken?

De geest zal natuurlijk in deze dagen - en dat geschiedt overal - spreken over veranderingen. Er is praktisch op het ogenblik geen groep, die op redelijk niveau contact heeft met de sferen, welke niet steeds krijgt te horen: Er zijn veranderingen op til. Er zal een verandering komen in bestuur, in denkrichting, in werkwijze, in veranderde mogelijkheden, in belangrijkheid. Het is - gezien de heersende tendensen - duidelijk, dat die veranderingen inderdaad zullen gebeuren. Maar kunnen wij uitgaan van wat misschien morgen zal gebeuren? Wij moeten werken met dat, wat heden bestaat. En juist omdat je eigen gevoelswereld als mens zo sterk met het streven wordt verward, zou je door op een toekomstige ontwikkeling te gaan rekenen, die je niet geheel beseft of overziet, zeer snel fouten kunnen maken, jezelf onnodig lijden kunnen berokkenen en zelfs je eigen geestelijke ontwikkeling tijdelijk tot stilstand kunnen brengen. De consequentie van dit alles, is dan ook wat het geestelijke betreft, dat ik mijzelf in deze dagen moet afvragen: hoe kan ik persoonlijk het gevoel krijgen, dat ik in juiste harmonie ben met de geest?

Alles wat de harmonie bevordert, alles wat de gedachte aan eenheid en de beleving van eenheid bevordert - vooral zover dit een geestelijk niveau betreft - is van het hoogste belang. Wij behoeven ons niet af te vragen, hoe en waarom; wij moeten ons afvragen, of wij harmonie kunnen bereiken. Het scheppen van een steeds grotere harmonie, een steeds grotere eenheid met alle dingen is het belangrijkste dat er bestaat.

Harmonie kan zelden bereikt worden, wanneer daarbij niet het element van genegenheid een rol speelt. Wanneer u in deze dagen de natuur wilt begrijpen, de planten, of de zee, wanneer zij onstuimig of verslindend is, of kalm en kabbelend, dan zult ge moeten trachten die zee lief te hebben, ongeacht wat zij is! Wanneer ge de plant wilt zien groeien, zult ge haar liefde moeten geven, ge zult haar moeten begrijpen, van haar schoonheid genieten; dan zal zij levenskracht putten uit uw belangstelling en gezamenlijk zult ge schoonheid kunnen scheppen. Wanneer ge met mensen in aanraking komt, ook met hen, wier denken en inzichten u in het geheel niet liggen, zozeer zelfs dat ge daartegen zoudt willen opkomen, dan zult ge toch moeten trachten datzelfde element van harmonie en eenheid op te brengen. Ge zult een zekere genegenheid voor hen moeten hebben, zelfs als ze tegen u ingaan. Het is moeilijk, maar het is mogelijk. Want harmonie, zoals zij in deze dagen dus mogelijk begint te worden, brengt een verhoging van trilling. Het eigen wezen kan a.h.w. zijn bewustzijnsvermogen en vorm gaan uitbreiden en naarmate dit meer het geval is, zal daarop door de geest en de geestelijke krachten steeds sterker kunnen worden ingewerkt.

Het is niet belangrijk, dat ge contact krijgt met zoveel mogelijk geestelijke krachten. Het is belangrijk, dat ge harmonisch zijt, al is het maar met enkele dingen in de stof én in de geest. De harmonie, de eenheid van trilling, die boven het zuiver materiële ligt, is des te belangrijker, omdat de inwerkingen van de geest in deze dagen, met hun vele wat verwarrende verschillen, door een juiste harmonie begrijpelijk worden. Wanneer uw eigen wezen volledig kan reageren op de invloed van de geest, deze aanvoelt en niet slechts menselijk denkend interpreteert, dan zult ge u niet zo snel vergissen in wat die geest werkelijk bedoelt; dan zult ge ook begrijpen wat háár mogelijkheden zijn en de uwe.

Daarom is harmonie zo'n belangrijke factor.

Deze factoren kunnen natuurlijk worden uitgebreid. Wij kunnen gaan spreken over de mogelijkheden, die bevat zijn in de harmonieën met de Oerkracht. Maar dit voert te ver, veel te ver. Laat ons eenvoudig blijven en bovenal zeggen: De aanpassing in deze tijd moet voor elke mens zijn gebaseerd op een zo juist mogelijke aanvaarding, ervaring en uitbreiding van innerlijke harmonie met andere wezens in en buiten de stof. Dit is het belangrijkste punt voor uw aanpassing.

Een tweede punt, dat misschien in belangrijkheid niet veel voor het eerste onderdoet, is de kwestie: Wees in harmonie met uw taak. Ge hebt in deze wereld een bepaalde taak als mens. Een taak, die geestelijke achtergronden heeft, die ge misschien niet kunt beseffen. Deze taak wordt voor zover zij geestelijk is door de geest in deze dagen sterk gestimuleerd. Zij wordt gericht en gemaakt tot iets, dat u als een molensteen om de hals kan hangen, wanneer ge met uw taak niet harmonisch kunt zijn. Wát ge doet in deze dagen, doe dit enthousiast, met vreugde, met inzet van geheel uw wezen, stof en geest. Volbreng elke taak zoveel mogelijk om er geluk mee te geven, om er vrede mee te scheppen. En denk bij al deze dingen (onaangename of aangename werkzaamheden) voor uzelf steeds weer even aan het Grote Lichtende, dat ons verenigt.

Een mens, die in deze dagen met zijn taak in harmonie is, vindt automatisch de aanpassing van zichzelf en van de volbrenging van die taak aan de tendensen van de tijd. Wanneer u harmonisch bent met uw taak, kunt ge haar sneller en juister verrichten. Door haar kunt ge anderen beter dienen. Ge zult anderen beter kunnen bereiken en begrijpen. Wanneer ge echter een weerzin hebt tegen een taak, begin er dan niet aan, maar overwin eerst uw weerzin. Dát is belangrijk. Overwin ook uw weerzin, uw terughoudendheid, uw twijfelingen en aarzelingen, als het gaat om het aanvaarden van bepaalde geestelijke denkbeelden. Dwing uzelf niet een bepaalde geestelijke lering of les te aanvaarden, dat is in deze tijd gevaarlijk. Maar als ge innerlijk het gevoel hebt "dit is juist", als ge innerlijk daarmee harmonisch zijt, dan zal ze u tot zegen strekken. En zij zal bovendien veel kunnen bijdragen ter vergroting van het geheel der harmonische krachten van Aquarius. Hiermede heb ik het grootste gedeelte van mijn lezing over aanpassing ten einde gebracht.

Het is misschien niet erg redelijk, dat ik nu reeds even vooruit loop op het onderwerp, dat wij een volgende maal zullen aansnijden. Geestelijke leiding kan n.l. persoonlijk zijn, maar zij kan ook meer algemeen zijn; zoals b.v. de Orde algemene leiding tracht te geven op geestelijk terrein en toch ook velen hun persoonlijke geleider of Meester hebben, van wie zij hun meer persoonlijke lering ontvangen. Laten wij nu verstandig zijn. Wij kunnen in deze dagen de leiding immers - zoals uit het voorgaande blijkt - niet zonder voorbehoud aanvaarden. Wij moeten begrijpen, dat in deze dagen algemene tendensen belangrijker zijn dan persoonlijke leiding, voor zover deze onze geestelijke ontwikkeling betreft. Want dat wat algemeen is, zal een betere uitdrukking zijn van de kosmische waarden en de invloeden van een nieuwe tijd. Wij moeten dus persoonlijk deze dingen interpreteren, nadat wij ons hebben gericht op datgene, wat voor ons állen geldt. Eerst, wanneer wij daarin een voldoende harmonie hebben bereikt, zullen wij ons richten op de zuiver persoonlijke aspecten, de zuiver persoonlijke lering en leiding.

Er is een tijd geweest, dat de geestelijke Meester en inwijder een mens a.h.w. van dag tot dag zijn taak kon geven, zijn opdrachten kon verstrekken, zijn juiste inspiraties geven. In deze dagen zal dat nóg heel vaak gebeuren, maar het is een aflopende tendens, het is oud. De nieuwe tendens is het verstrekken van inzicht. Een inzicht, waarin men zélf moet beslissen en

besluiten, waaruit men zelf gevolgtrekkingen moet maken. Omdat u dit moet doen, zijn er enkele punten van belang, die ik niet direct onder het hoofd "aanpassing" zou durven indelen en die toch intens belangrijk kunnen zijn.

Leer in deze dagen - zo ge het niet kunt - mediteren. Gebruik elke dag een ogenblik voor meditatie en overwegingen. Laat eens even die wereld op u inwerken; dat totaal van die wereld met al zijn oproer en zijn veranderingen, zijn grote bevolking en zijn grote problemen.

Laat ook op u inwerken de krachten van de geest en vooral de lichtende krachten, die het grote geheel leiden. Richt uw aandacht - zo ge wilt - op de grote geestelijke Meesters, want zij zijn in deze dagen actief geworden. Zij zijn op het ogenblik eigenlijk volledig actief. Wanneer ge daarover mediteert, wanneer ge de gedachte van harmonie en eenheid hierin meditatief zoekt te verwerklijken, zult ge daaruit veel wijsheid en kracht kunnen putten.

Voorts lijkt het mij ook raadzaam en belangrijk voor u, dat ge tracht om het lichaam te wennen aan een nieuwe methode van denken. De doorsneemens van heden denkt hoofdzakelijk thalamisch; d.w.z. hij denkt eigenlijk grotendeels met zijn automatische reacties. Wij kunnen echter veel beter denken, wanneer de rede, dus het menselijk bewustzijn, ook volledig wordt ingeschakeld. Ik zou dit het cortex-denken willen noemen. Nu kunt ge dit zelf niet onmiddellijk leren of bevorderen. Maar er bestaat een eenvoudige methode om hiervoor toch persoonlijke mogelijkheden te scheppen in overeenstemming met de heersende tendensen.

Stel u voor - al, is het maar gedurende enkele minuten, voordat ge met uw dagelijkse werkzaamheden begint - dat uw zenuwstromingen opstijgen langs de ruggengraat, de kleine hersenen passeren, de grote hersenen passeren en ze volledig onder spanning zetten, terugkeren door de kleine hersenen en vandaar terugkeren in het lichaam. Probeer u dit voor te stellen, tot ge het kunt voelen. Ge zult op deze wijze een aanpassing krijgen van uw wezen aan de werkelijke mogelijkheid van deze tijd, n.l. het redelijke, het instinctieve, en bovenzinnelijke in één bewuste ervaring onderbrengen. Wanneer ge dit enige tijd volhoudt, zult ge ontdekken, hoe uw denkprocessen zich wijzigen. Het is niet een directe aanpassing door uzelf dus; het is eerder het mogelijk maken van een natuurlijke aanpassing, die in deze dagen is gelegen.

En dan nog een laatste raad, voordat ik mijn onderwerp besluit.

Wanneer ge in deze dagen met anderen spreekt, houdt u dan voor ogen dat dit de tijd is van de Toren van Babel en van de vele tongen. Woorden hebben niet altijd dezelfde betekenis. Gedachten en de achtergronden van de woorden, waarmee ge ze formuleert, zijn vaak zelfs geheel met elkaar in strijd, ofschoon de woorden gelijk zijn. Probeer uw medemens in woorden niet alleen iets mede te delen, maar probeer uw wezen en uw gedachten op die mens af te zenden. Ge zult ontdekken, dat ge dan vaak met minder en eenvoudiger woorden een beter begrip kunt wekken bij die ander; en dat hij omgekeerd aan u meer kan mededelen dan anders ooit het geval zou zijn. Het gericht uitzenden van de gedachten tegelijk met de woorden zal u helpen een betere harmonie met uw medemens te bereiken.

Ditzelfde proces kan zeker ook worden gebruikt, wanneer ge met bepaalde krachten of entiteiten in de geest contact wilt opnemen. Ook hier: Spréék uw woorden en zend gelijktijdig uw gedachten en woorden, uw gevoelens achter die woorden zo sterk mogelijk uit. Daardoor zult u (zoals u zult bemerken, als u dit doet) een sterkere invloed ook uit de geest kunnen ondergaan. Want, vrienden, de aanpassing bij de invloed van deze dagen is nu eenmaal afhankelijk van de mate van harmonie, die wij kunnen verkrijgen met alle krachten, die werkzaam zijn in geest en stof. De wijze, waarop wij ons eigen trillingsgetal, ons eigen persoonlijk belevingsgetal a.h.w. kunnen verhogen en intensifiëren, kan veel bijdragen tot de positieve reacties, die wij u in deze dagen kunnen geven, zonder daarbij - zolang wij mens zijn - ons stoffelijk wezen, onze stoffelijke mogelijkheden en omstandigheden uit het oog te verliezen of te verloochenen.

Vrienden, een volgende maal zullen wij spreken over het aanvaarden van geestelijke leringen en het redelijk aanvaarden van geestelijke lering en leiding. Want in deze dagen is ook dit punt van groot belang geworden. Maar ik hoop, dat wij door dit drietal korte lezingen voor u hebben

bereikt, dat u nuchter menselijk durft en kunt leven, me inzet van uw eigen geestelijke vermogens, gebruikmakend van de krachten en stromingen van deze tijd. Wanneer ons dit - al is het voor een klein gedeelte - zou zijn gelukt, als u iets, al is het maar zeer weinig, op deze wijze bereikt, dan zijn wij meer dan beloofd door de grote harmonie, die ge dan ook ongetwijfeld met ons, die in de geest het werk van de Orde trachten te volbrengen, verwezenlijkt.

NOOT

Het op gerichte wijze gebruiken van de zenuwkracht door het z.g. cortex-denken, moet als volgt worden voorgesteld:

Wij beseffen ons lichaam. Wij weten, dat het grootste gedeelte van de impulsen, die ons direct of indirect van buiten bereiken, via de ruggengraat de kleine hersenen bereiken. Wij stellen ons voor, dat de zenuwstroom opstijgt en dus bij de aanzet van de bovenste nek wervel a.h.w. als een prikkelende stroom de hersenen binnendringt. Wij trachten ons te realiseren, dat hij eerst in het achterhoofd een trilling en een spanning opwekt; maar wij willen nu deze spanning en trilling verder gevoelen.

Wij denken aan de hersenen - b.v. zoals wij ze op een anatomische plaat hebben gezien - en proberen ons voor te stellen, dat het totaal van de zenuwstromingen wordt ontladen binnen de kronkelingen van deze hersenen. Wij trachten ons dit zo intens voor te stellen, dat het een ogenblik lijkt, of onze hersenen zelfs wat kraken, wat prikkelen. Wanneer wij het idee hebben "nu is ons gehele denken erop gericht", dan zeggen wij: "En nu moet de bewust gerealiseerde gedachte teruggaan naar het achterhoofd (dus de kleine hersenen) en zij moet dáár haar impulsen omzetten, opdat deze tot daad kunnen worden.

"Al wat ik denk," zeggen wij vervolgens tot onszelf "en al wat ik ervaar, moet gaan langs al mijn redelijke centra. Ik wens, dat gedurende geheel deze dag elke impuls, elke impressie, elke zenuwstroom, die de kleine hersenen bereikt, tevens wordt doorgezonden langs de grote hersenen en dat elke reactie van uit die kleine hersenen (buiten de automatismen van het lichaam) eerst door de grote hersenen naar de kleine hersenen worden teruggezonden, nadat zij zijn gerealiseerd. Ik wil mij bewust zijn van mijn leven."

Daarop herhalen wij dezelfde voorstelling nog eenmaal.

Ten hoogste driemaal dit proces dóórdenken is over het algemeen voldoende om voor vele uren het aantal bewust ervaren impulsen en impressies te vergroten. Dit betekent niet, dat de eigen reactiesnelheid hierdoor feitelijk wordt vertraagd. Wel, dat men zich in de eerste tijd zeer vele dingen gaat herinneren, nádat men heeft gereageerd, omdat het bewust denken aanvankelijk niet in staat is het totaal van de inkomende impulsen ook direct in voor het "ik" bevatbare beelden en woorden om te zetten. Maar ze zijn gerealiseerd en getoetst en dus voor het bewustzijn in veel sterkere mate toegankelijk.

HET BEREIKEN EN BEVESTIGEN VAN HARMONIE DOOR GEDACHTE-UITSTRALING

Wanneer wij onze gedachten richten op verstoorde evenwichten en verstoorde harmonieën in het Al of in de wereld, zijn wij geneigd om vooral de verschillen van toestand te visualiseren. Op het ogenblik dat wij dit doen, dwingen wij onszelven tevens partij te kiezen. Op het ogenblik, dat ik dit doe ten aanzien van een verstoorde evenwichtstoestand, zal ik zij aan één der zijden plaatsen en - aangezien ik de waarden der partijen in kosmisch opzicht t.o.v. elkaar niet kan beoordelen - zal ik zeer waarschijnlijk tot een verdere verstoring van de harmonie of het evenwicht bijdragen. Ik moet dus bij mijn gedachtebeelden niet uitgaan van datgene, wat voor mij persoonlijk onaanvaardbaar zou zijn, maar van datgene, wat wél aanvaardbaar is. Het is moeilijk hiervoor directe en concrete voorbeelden te noemen. Ik kan er u echter misschien wel enkele geven, die bij benadering omschrijven, wat ik hier bedoel.

Wanneer wij ons richten op rassendiscriminatie, zoals die b.v. in bepaalde delen van de V.S. bestaat en de rassenstrijd, welke daarmee gepaard gaat, zullen wij veelal geneigd zijn het standpunt in te nemen, dat "de arme negers worden onderdrukt door de domme en wrede blanken." Wanneer wij dit doen, zullen wij desnoods partij kiezen voor de neger, maar

daarmede zullen onze gedachtestromingen in feite een overeenkomst niet tot stand brengen, maar eerder een fellere reactie b.v. van de negerbevolking t.o.v. de blanken veroorzaken. Een dergelijke instelling is dus volledig onjuist.

Er is echter iets, waar de meeste mensen niet aan denken. In de V.S. bestaat een steeds groter wordende bovenlaag van Afro Amerikaanse burgers (negers), die elk voor zich een goede beschaving en ontwikkeling bezitten en er in vele gevallen ook financieel werkelijk goed voor staan; veelal zullen dezen ondanks hun trots op eigen afstamming en ras geneigd zijn met de blanken samen te werken. Wanneer wij ons instellen op de gedachte, dat dezen door hun belangrijkheid zeker tot een samenwerking kunnen, zullen en moeten komen met de meer-bewusten en hoger-staanden in de blanke maatschappij en dat daarvan een invloed zal uitgaan, die de heersende tegenstellingen verzwakt, dan hebben wij iets positiefs gedaan. Wij zijn uitgegaan van het positieve, dat in deze toestand is gelegen en brengen daarmede een positieve gedachtewerking, die voor beide met elkaar in strijd zijnde groepen (de negers, die vechten voor hun rechten contra de blanken, die vechten voor wat zij zien als hún recht) een gunstige invloed heeft. Het begrip voor de noodzaak tot samenwerking en onderlinge onmisbaarheid is n.l. van groter belang dan het medelijden met de ene of de afwijzing van de andere partij.

Ik heb hiermede dus aangegeven, hoe men zich iets dergelijks kan voorstellen. Nu is dit in woorden gezegd. Maar men kan zich de zaak evengoed in beelden voorstellen.

Bijvoorbeeld een klas, waarin negerkinderen en blanke kinderen tezamen hetzelfde onderwijs volgen en in goede onderlinge samenwerking en harmonie leren spelen en sport beoefenen. Wij gaan hierbij uit van iets, wat feitelijk bestaat en in vele staten mogelijk is gebleken. Gelijktijdig bevorderen wij hierdoor een gedachte van harmonie, die voor allen, welke daarmede niet volledig harmonisch zijn, toch een gunstige inwerking kan hebben.

Onverschillig welk beeld wij bij uitstraling van gedachten voor onszelf wekken, onverschillig welke vorm van woorden of gedachteomschrijving wij gebruiken, wij zullen in de eerste plaats ervoor moeten zorgen, dat deze positief zijn. Daar, waar een negatief, een strijdig element of vooroordeel in onze gedachten en voorstellingen sluipt, zullen wij dit immers ook uitstralen en daarmede de bestaande onevenwichtigheden verscherpen.

Wij moeten verder rekening houden met het feit, dat wijzelfen altijd zijn betrokken bij de dingen, waarop wij onze gedachten willen richten. Wij komen er niet toe te gaan mediteren of gedachten uit te stralen naar toestanden, mensen en volkeren, die ons in feite niet interesseren. Er is dus een zekere emotionele binding. Deze emotionele binding moet echter bestaan in het erkennen van positieve waarden. Wij moeten leiden, omdat het positieve niet tot uiting komt; niet omdat het negatieve in verschijning treedt.

Wanneer wij van dit standpunt uitgaande onze gedachten voortdurend en regelmatig uitzenden, kunnen wij daarmede een kleine, maar belangrijke impuls toevoegen aan de krachten ten goede, die in deze dagen versterkt werkzaam worden.

Laat ons vooral vermijden om bij het uitstralen van gedachten of zelfs bij de voorbereiding daartoe, iemand te veroordelen. Elke veroordeling op zichzelf is uit den boze. En wanneer wij - uitgaande van een veroordeling van een toestand of van een persoon - gedachten uitstralen, zullen wij voor die persoon of voor die toestand een stimulans betekenen. Want juist daar, waar vijandschap ontstaat, zal de strijd feller en groter kunnen worden.

Het geheel van het werken door middel van gedachte-uitstralingen is gebaseerd op harmonie. Deze harmonie moet en kan in de gedachte zelve worden gelegd binnen alle reeds bestaande harmonische waarden. In de huidige tijd is het niet mogelijk een harmonie te bereiken met waarden, waarmee wij niet zijn verwant. Maar al hetgeen, waarmee wij een verwantschap voelen, maakt het ons mogelijk harmonie te bereiken. Hoe sterker deze harmonie in de gedachten tot uitdrukking komt, hoe sterker wij haar innerlijk beleven en hoe meer wij de nadruk leggen op het harmonisch aspect, des te groter is de mogelijkheid dat wij een hernieuwd evenwicht helpen bevorderen en des te zekerder zullen wij de harmonische verhoudingen in de wereld versterken.

WETEN

Wat is eigenlijk weten?

Een mens dént vaak iets te weten, maar is hij er werkelijk zeker van? Zeker kun je alleen zijn omtrent jezelf.

En weet je zelfs omtrent jezelf precies wat waar is? Wat je werkelijk wenst, wat je werkelijk zoekt? Wij zouden willen weten omtrent de goddelijke waarden, de kosmische krachten.

Wij zouden willen weten omtrent de Oneindigheid, omtrent het licht in ons. Maar ook hier is het zo moeilijk om te zeggen: ik weet. Wanneer het in onszelf ligt, kunnen wij het ervaren. Dan kunnen wij zeggen: hiervan ben ik op dit moment zeker. Dan is dát een vorm van weten.

Maar kunnen wij dat aan de buitenwereld bewijzen? Dat is wel heel moeilijk. Wij kunnen aan die buitenwereld niet duidelijk maken wat in ons leeft. En wanneer wij grijpen naar de bewijsvoering, waardoor een stoffelijk aanvaardbaar weten ontstaat, dan zullen wij in vele gevallen wat in ons leeft onduidelijk maken. Dan zullen wij eigenlijk aan dat, wat wij innerlijk weten, tekort doen.

Het is dus begrijpelijk, dat degenen, die zich hiervan bewust zijn, vaak aarzelen. Dat zij zich duizendmalen afvragen: Is dit nu wel een weten, wat ik bezit? Is dit nu wel een zekerheid? Is dit iets, wat werkelijk bestaat? Of is het alleen een droom, die in mij leeft, iets wat voor mij waar is in een band met de kosmos zonder meer?

Laten wij dan trachten om het weten voor onszelf duidelijk te maken. Ik weet iets alleen zeker, als ik het voor mijzelf bewijs. Ik kan het nimmer met woorden duidelijk maken. Slechts daden, ervaringen, de reacties van de buitenwereld kunnen in mij een weten scheppen, dat in die wereld kan bestaan, kunnen voor mij iets bewijzen en duidelijk maken, wat in die wereld leeft. Want met al je trots op je weten en je wetenschap ben je ten slotte te veel beperkt door je eigen denken, je eigen illusies misschien ook, je eigen onvermogen om anderen te beseffen, om de krachten, die de kosmos regeren, te erkennen.

Toch willen wij weten. Of is "weten" eigenlijk wel het juiste woord? Is het niet eerder: wij willen beséffen? Wij willen beseffen, dat er een God is. Wij willen Zijn wezen en Zijn kracht gemanifesteerd zien in ons eigen "ik". Maar dan moeten wij ook die God zoeken. Wij moeten uitgaan, want alleen uit óns zoeken en ónze ervaring kan die God leven.....voor ons. Ook al is Hij duizendmaal.

Wanneer wij willen weten omtrent kosmische wetten, dan zullen wij eerst moeten beseffen, hoe ze in ons eigen leven een rol spelen. Wij zullen moeten nagaan, hoe ze werken in de wereld rond ons. Wij zullen er a.h.w. mee moeten experimenteren, want dán alleen wordt het voor ons een werkelijk weten in plaats van een illusie omtrent een mogelijk besef.

Kan ik weten dat God leeft? Eigenlijk niet. Want ik kan Zijn wezen niet omschrijven. Ik kan niet zeggen: "Dit is God en dat is God niet." Of: "Zó is God en zo is God niet." Ik kan alleen zeggen: "Voor mij is God, want ik besef Zijn wezen in mijzelf." Ik kan zeggen: "Ik besef de waarheid van de wereld." Maar kan ik weten, werkelijk weten met feiten en overtuiging, dat mijn waarheid de enige, de werkelijke en eeuwige waarheid is? Ik vrees van niet.

Wanneer wij willen weten in de grote dingen, zijn wij machteloos. Want wij moeten groeien naar het begrip en naar de middelen om het weten te verwerven. En in de kleine dingen kunnen wij het weten alleen verwerven door de ervaring, door de praktijk; en anders niet.

Wanneer je wilt weten, dan moet je groeien. Hoe kan een kind weten, hoe een oud mens zich gevoelt? Hoe kan een jongeling beseffen, wat het is om kinderen te hebben en ze groot te zien worden? Dat is een weten, dat onmogelijk is. Je kunt het theoretisch in jezelf verwerken, maar werkelijk weten, werkelijk beseffen in het volst van je wezen, is onmogelijk.

En zo is het voor ons onmogelijk om vele dingen omtrent de kosmos te weten. Wij zijn nog niet groot genoeg. Wij moeten groeien, steeds door groeien. De kleine dingen, die wij nu kunnen Weten, die wij nu voor onszelf kunnen bewijzen, die wij kunnen openbaren door ons eigen streven, daaruit kunnen wij weten putten, hoe beperkt dan ook.

In onszelf kunnen wij het Grote beseffen en zien als een doel. Een doel, waarin wij ééns, wetend en bewust, de waarheid van schepping en Schepper zullen ervaren, zullen beleven. Maar tot die tijd is aan ons de taak om het kleine weten te vinden. Het weten van de mens omtrent zijn wereld, omtrent zichzelf, omtrent zijn medemens. Het weten omtrent de krachten van de menselijke natuur of de natuur die de aarde regeert. Kortom, het weten dat je als mens hebt, beseffend dat het beperkt is, maar ook dat het de methode is om bewuster te worden.

Als geest ga je in je eigen sfeer; en je spreekt en je hebt contact met hogere en met lagere werelden. Je zoekt daaruit ook te beseffen, wat belangrijk is. En dit belangrijke ga je beleven. Dat ga je werkelijk maken. Dat wordt langzaam maar zeker de uitbreiding van het bewustzijn, de bewustwording, waar de mens zoveel over spreekt. Dat wordt langzaam de bevestiging van je geloof misschien en de erkenning van je eigen ware wezen.

Dus, vrienden, weten is het zoeken naar feiten. Het bewúst zoeken. Niet alleen in woorden, in vaagheid; maar in het erkennen, het ondergaan, desnoods het experimenteren met de wetten, die we menen te erkennen. Totdat we kunnen zeggen: "Dit is waar." Want de waarheid te kennen is het doel van het leven. En weten en wetenschap zijn slechts de middelen, die daartoe voeren.

In ons is een bestemming. Een bestemming, waarvan we weinig kunnen weten, maar die we toch aanvoelen en die wij soms beseffen. Deze bestemming te vervullen, zo goed en zo juist als wij kunnen volgens ons huidig weten en ons huidig vermogen, is onze plicht en onze taak. Hieruit moeten wij verdergaan. Stellend: Uit het innerlijk besef en het kleine weten, dat wij opbouwen, zal de bewustwording groeien, waarin wij eens waarlijk kunnen weten, bewust en volledig lichtend: Dit is de schepping, dit is mijn wezen, dit is de kern der dingen, die ligt buiten de tijd en toch omvat alle tijden.

Ik hoop, dat ik dit onderwerp hiermede redelijk voor u heb overwogen en u toch heb gewezen op het grote belang, dat is gelegen in het niet in de eerste plaats vragen naar een weten, maar het eerst in jezelf te beseffen. En van uit dit besef door ervaring en experiment desnoods, door zoeken, werken en leven - al is het tienduizend maal - te komen tot een weten, dat kósmisch waar is, onveranderlijk en eeuwig als Hij, van Wiens wezen wij deel uitmaken.

Ik hoop dat dit, wat voor óns zo langzaam tot een weten begint te worden, in u een besef mag wekken, waaruit weten en bewustzijn, ja, volle bewustwording moge groeien.